

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 109 (6309) 23 iyun 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Mariya Peyçinoviç Buric:
Mina xəritələrin verilməsi insanların öz evlərinə qayıtmasını sürətləndirəcək

Azərbaycan ilə Ermənistan arasında 15 erməninin mina xəritələri müqabilində dəyişdirilməsini yüksək qiymətləndiririk. Munaqişə bölgəsindən olan bir şəxs...

Azərbaycan-NATO əməkdaşlığının əsas məqsədi NƏDİR?

İlham Əliyev: "BMT ilə əməkdaşlıq Azərbaycan üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır"

YAP Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin növbədənəkar hesabat-seçki yığıncağı keçirilib

İyunun 22-də Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin növbədənəkar hesabat-seçki yığıncağı keçirilib. SiA-nın verdiyi məlumata görə, yığıncaqda çıxış edən YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi...

İyulun 1-dən toylara icazə verilir

İyulun 1-dən toy, nişan, ad günləri kimi mərasimlərin keçirilməsinə icazə verilir. SiA-nın məlumatına görə, bu barədə "Xüsusi karantin rejiminin müddətinin..."

"Çiçəklənən Ermənistan": "Ölkədəki siyasi böhran aradan qaldırılmayıb"

Bax 9

İyunun 22-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə səfərdə olan NATO-nun İzmirdə yerləşən Quru Qoşunları Komandanlığının...

Bax 5

Milli Məclisin növbədənəkar sessiyasının iclası keçirilib

Xankəndi, Xocalı, Xocavəndə bağlı yeni qərar

(SƏS TV - CANLI)

Vüqar Rəhimzadə: "Prezident İlham Əliyevin təqdim etdiyi sülh modeli işğalçı dövlətin çətinliklərdən xilasını deməkdir"

Bu gün regionun və dünyanın siyasi mənzərəsinə diqqət yetirdikdə bu realıq özünü...

Bax 9

Ermənistan seçicilərinin revansist qüvvələrə birmənalı cavabı

Bax 10

Ekoloji cəhətdən təmiz mühitin yaranmasına yönəlmiş layihələr

Bax 8

ABŞ demokratların minabazlıq oyunları: Filip Rikerin simasızlığında!

Bax 13

"Qalatasaray"a yeni samuray!

Bax 16

İlham Əliyev: “BMT ilə əməkdaşlıq Azərbaycan üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır”

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikası üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycan həm BMT-nin üzvü, həm də Qoşulmama Hərəkatının hazırkı sədri qismində təşkilatın global çağırışlara qarşı mübarizəsini, dünya ictimaiyyətini narahat edən məsələlərdə fəal mövqeyini dəstəkləyir və bu işə öz töhfəsini verməyə davam edəcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi Antonio Quterreşə bu vəzifəyə yenidən seçilməsi münasibətilə təbrikində yer alır.

Təbrik məktubunda Antonio Quterreşin qarşısındakı fəaliyyətinin bundan sonra da dünyada sülhün və təhlükəsizliyin qorunub saxlanmasında, beynəlxalq əməkdaşlığın təşviqində BMT-nin mühüm alət olaraq rolunun güclənməsinə xidmət edəcəyinə əminlik ifadə olunur.

Professor Akira Matsunaqa: Şuşa Bəyannaməsi yalnız Türkiyə və Azərbaycan deyil, bütün region üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə dövlətinin başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində imzaladıqları bəyannamə yalnız bu iki ölkə üçün yox, həm də bütün regionda sülhün və inkişafın davam etməsi üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Bu sözləri AZƏRTAC-ın Yaponiyadakı xüsusi müxbirinə müsahibəsində Sahibkarlığın Tədqiqi İnstitutunun professoru Akira Matsunaqa deyib. Azərbaycan və Türkiyə dostluğunun Qarabağ münaqişəsinin həllində xüsusi rol oynadığını qeyd edən yapon professor, Türkiyənin regionun ən böyük dövlətlərindən biri olmasına diqqət çəkib. Bildirib ki, Azərbaycanın möhtəşəm qələbəsi ilə başa çatan Vətən müharibəsindən sonra Rusiya sülhməramlılarının əraziyə yerləşməsi, Ermənistanın gələcəkdə təxribatlardan əl çəkəcəyinə zəmanət verə bilməz. Buna görə də Türkiyənin atdığı qətiyyətli addımlar Ermənistan dövlətinin gələcəkdə təxribatlarının qarşısının alınmasına mühüm təsir göstərə bilər.

Qarabağ münaqişəsinin həllində nə ATƏT-in Minsk qrupunun, nə də digər Avropa ölkələrinin rol oynamadığına diqqət yönəldən A.Matsunaqa, məsələnin yekun həllinin məhz Türkiyənin iştirakı ilə tapıldığını da deyib. Bildirib ki, regionda formalaşan yeni qüvvələr nisbəti Ermənistanın regional sülhə təhdidlərinin qarşısını almaq baxımından da əhəmiyyətliyəldir.

Yapon professor vurğulayıb ki, Türkiyə və Azərbaycan yaxşı münasibətlərə malik olmaqla yanaşı, həmçinin iqtisadi və hərbi əməkdaşlığı da möhkəmləndirirlər. Ermənistan bundan sonra hər hansı addımı atmağı planlaşdırarkən bu iki qüvvə ilə qarşılaşacağını nəzərə almalıdır. Hətta Rusiya da Ermənistanla əməkdaşlığın həddindən artıq gücləndirilməsinin onun özü üçün təhlükə yarada biləcəyini başa düşməlidir. Bu baxımdan iki ölkənin prezidentlərinin Şuşa Bəyannaməsini imzalamasından sonra təşkil edilən mətbuat konfransında səsləndirdiyi fikirlər regionda sabitliyin qorunması baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Ermənistan dövlətinin uzun müddət işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərindən geri çəkildikdən sonra bura

da basdırılmış çoxsaylı minaların xəritələrini qarşı tərəfə verməkdən imtina etməsinə toxunan yapon professor, yalnız beynəlxalq ictimaiyyətin təzyiqlərindən sonra Ağdam rayonunda basdırılmış partladıcı qurğuların xəritələrini Azərbaycana bir neçə gün bundan əvvəl verməsi məsələsinə də münasibət bildirib. Qeyd edib ki, həmin minaların ərazidə çalışan insanların, hərbi və jurnalistlərin, eyni zamanda mülki əhalinin həlak olmasına səbəb olması qətiyyətli yolverilməzdir. Bildirib ki, Azərbaycan və digər ölkələr beynəlxalq ictimaiyyəti cəlb etmək yolu ilə Ermənistanın yol verdiyi bu ədalətsizliyi aradan qaldırmağa çalışmalıdırlar. Azərbaycan bunun üçün bütün informasiya kanallarından istifadə etməli, ingilis, alman, fransız, rus, yapon və s. dillərdə məlumatların yayılmasını artırmalıdır. Bu məlumatlarda Ermənistan tərəfindən törədilən qanun pozuntuları və ədalətsizlik öz əksini ən geniş formada tapmalıdır. Ötən əsrin 90-cı illərində baş verən Birinci Qarabağ müharibəsindən fərqli olaraq, indi daha çox informasiya kanallarının, internetin mövcudluğuna diqqət çəkən A.Matsunaqa bu istiqamətdə fəaliyyəti artırmağın vacibliyini də qeyd edib.

Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdə yaşayış məskənləri

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin yaradılması haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı - Şuşa şəhəri haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 31 may tarixli 338-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Kəlbəcər rayonu ərazisində dövlət sərhədinin mühafizəsi və müdafiəsinin təşkilinin elektrik enerjisi ilə təchizatı haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Nurlana Əliyevanın Bakı Slavyan Universitetinin rektoru vəzifəsindən azad edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Nurlana Müzəffər qızı Əliyeva Bakı Slavyan Universitetinin rektoru vəzifəsindən azad edilsin.

Mariya Peyçinoviç Buriç: Mina xəritələrin verilməsi insanların öz evlərinə qayıtmasını sürətləndirəcək

Azərbaycan ilə Ermənistan arasında 15 ermənin minə xəritələri müqabilində dəyişdirilməsini yüksək qiymətləndiririk. Münaqişə bölgəsindən olan bir şəxs kimi deyə bilərəm ki, minaların fəsad

ları 50 il, bəzən daha uzun davam edir, uşaqların, günahsız insanların həyatına son qoyur. Əlbəttə, saxlanılan şəxslərin taleyi hər kəs üçün narahatlıq doğurur. Amma biz minə xəritələrini də unutmamalıyıq. Bu xəritələrin verilməsi və minaların təmizlənməsi insanların öz evlərinə qayıtmasını sürətləndirəcək. Buna görə də mən tərəflər arasında həyata keçirilmiş bu razılaşmanı dəstəkləyirəm və gələcəkdə də bu cür razılaşmaların olacağına ümid edirəm.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Avropa Şurası Parlament Assambleyasının sessiyası çərçivəsində Avropa Şurasının Baş katibi Mariya Peyçinoviç Buriç Azərbaycanın qurumdakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidovun sualına cavabında ifadə edib.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Baş katibə sualla müraciət edərək soruşub: “2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycan və Rusiya prezidentləri, Ermənistanın baş naziri tərəfindən imzalanmış üçtərəfli Bəyanat Ermənistan ilə Azərbaycan arasındakı münaqişəyə son qoyaraq, bölgəmizdə davamlı sülh üçün nadir fürsət oldu. İndi hər iki ölkənin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı prinsiplərinə qarşılıqlı hörmət əsasında beynəlxalq aktorların Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşmasına və etimadın qurulmasına dəstək verməsi vacibdir. Bu baxımdan, Avropa Şurasının iki üzv dövlət arasında barışıqın təşviqi üçün hansı addımlar atacağını bilmək istərdim”.

ni, mədəni və dini abidələri yerlə-yeksan etməsi məsələsinə münasibət bildiren professor bunun da qətiyyətli yolverilməz olduğunu deyib. Bildirib ki, xarici jurnalistlərin “Qafqazın Xerosiması” adlandırdığı həmin ərazilərdə Azərbaycanın artıq bərpa və quruculuq işlərinə başlaması sevindiricidir. Yapon şirkətlərinin Türkiyə şirkətləri ilə birlikdə Yaxın Şərqdə infrastrukturun yaradılması istiqamətində kifayət qədər təcrübəyə malik olduğunu bildiren professor, bu təcrübədən Azərbaycanda aparılan bərpa işlərində istifadənin mümkünlüyünü də qeyd edib. Vurğulayıb ki, Azərbaycan, Türkiyə və Yaponiya şirkətlərinin birlikdə aparacağı bərpa işləri bu istiqamətdə beynəlxalq əməkdaşlığın müsbət təcrübəsinə çevrilə bilər. Bu həm də beynəlxalq ictimaiyyətə Yaponiyanın da Qafqazda aparılan quruculuq işlərində fəal iştirakı barədə bir ismarıq ola bilər.

23 iyun Beynəlxalq Olimpiya Günüdür. Bu gün 1947-ci ildə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin (BOK) Stokholmda keçirilən 41-ci sessiyasında təşkilatın Çexoslovakiyadan olan üzvü doktor Qruss dünya olimpiya günü bayramını keçirmək təklifi ilə çıxış edərək, hər il belə bir günün qeyd olunmasının olimpiya ideallarının təbliğində mühüm rol oynayacağını əsaslandırmışdı. Onun təklif etdiyi layihə bəyənilərək, BOK-nın 1948-ci ilin yanvarında Sankt-Moritsdə keçirilmiş 42-ci sessiyasında olimpiya gününün keçirilməsi haqqında qərar qəbul olunub. İlk Olimpiya günü 1948-ci il iyunun 23-də, dünyanın 9 ölkəsində - Portuqaliya, Yunanıstan, Avstriya, Kanada, İsveçrə, Böyük Britaniya, Uruqvay, Venesuela və Belçikada qeyd olunub. Son illərdə Beynəlxalq Olimpiya Günündə idmanın başqa növləri üzrə yarışların və müxtəlif mədəni-kütləvi tədbirlərin keçirilməsi ənənə şəklini alıb. Qeyd etmək lazımdır ki, yarış iştirakçıları üçün heç bir yaş və cins məhdudiyyəti qoyulmur. Bütün bunlar Olimpiya Günü'nün kütləviliyini daha da artırır. Həmin gün BOK-nın himayəsi altında, onun kütləvi idman Komissiyasının rəhbərliyi ilə keçirilir.

Azərbaycanda da bu gün qeyd olunur. Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatının inkişafı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır. Belə ki, 28 il bundan əvvəl - 1992-ci ildə Milli Olimpiya Komitəsi fəaliyyət göstərməyə başladı. 1997-ci ildən Milli Olimpiya Komitəsinə Cənab İlham Əliyev Sədr seçildəndən sonra Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı vüsət almağa başladı. Bu illər ərzində Milli Olimpiya Komitəsinin təşkilatı və quruculuq işləri bir an belə səngimədi. Azərbaycanın hər bir yerində yeni və müasir idman komplekslərinin tikintisinə başlandı. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi başqa Olimpiya komitələri üçün örnek oldu. Belə ki, Ulu Öndər tərəfindən Atlanta Oyunlarına hazırlıq haqqında sərəncamın imzalanması, hazırlığın daim dövlət nəzarəti altında saxlanması, idmançılara dövlət tərəfindən diqqət və qayğının gücləndirilməsi öz bəhrəsini vermiş oldu. Azərbaycan Atlantada 23 idmançı ilə təmsil olundu, bir gümüş medal qazanıldı. Azərbaycan Olimpiya ölkəsinə çevrildi. Həmin zamandan Azərbaycanda idman və olimpiya hərəkatının inkişafında da böyük canlanma diqqətdən yayınmayıb. 1998-ci ildə respublikamız ilk dəfə Qış Olimpiya oyunlarında iştirak edib. Yaponiyanın Naqano şəhərində keçirilən XVIII Qış Olimpiya oyunlarında respublikamız 5 nəfər idmançı ilə dörd yarışda təmsil olunub. 2000-ci ildə Sidney Olimpiyadasında Azərbaycan idmançıları 2 qızıl, 1 bürünc medal qazandı. Azərbaycan komanda hesabına 199 ölkə arasında 34-cü, Avropa ölkələri arasında isə 23-cü oldu. Bu ölkənin Olimpiya hərəkatı tarixində ən böyük uğuru idi. 2002-ci ildə Azərbaycan ikinci dəfə Qış Olimpiya Oyunlarının iştirakçısı oldu. ABŞ-in Soit Leyk siti şəhərində keçirilən bu oyunlarda idmançılarımız 3 yarışda iştirak etdilər. 2004-cü ilin avqustunda Afinada keçirilən Olimpiya Oyunlarında, idman tarixində ilk dəfə olaraq, 5 medal qazandı. Çində keçirilən Yeni-yetmələrin Olimpiya Oyunlarında Azərbaycanın gənc atletləri beşi qızıl olmaqla 12 medal qazanaraq, 200-ə yaxın iştirakçı arasında 10-cu yeri tutmuşdur. Bütün bunlar Cənab İlham Əliyevin təşkilatçılıq fəaliyyətinin uğurlu nəticələridir.

2005-ci ildə Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 5 mart tarixinin ölkəmizdə "Bədən tərbiyəsi və idman günü" olaraq təsis edilməsi bədən tərbiyəsi və idman ictimaiyyəti arasında yüksək əhval-ruhiyyəyə səbəb oldu. Bu günün seçilmə səbəbi də təsadüfi deyildi. Məhz 1995-ci il martın 5-də Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkədə bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında yeni strategiyanın təməlini qoyaraq, dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri və mükafatçıları ilə görüşmüş, sağlam həyat tərzini və idmanın inkişaf tələblərini təmin etmək məqsədilə əsaslı vəsait ayıraraq, İdman Fondunu yaratmış və beləliklə, böyük uğurların təməli qoyulmuşdu.

23 İyun Beynəlxalq Olimpiya Günüdür

Prezident İlham Əliyev: "İdman dostluğu möhkəmləndirən, xalqlararası münasibətləri gücləndirən önəmli bir amildir"

AZƏRBAYCANDA KEÇİRİLƏN AVROPA VƏ DÜNYA ÇEMPİONATLARI DÜNYAYA NÜMUNƏDİR

Artıq MOK beynəlxalq miqyasda böyük nüfuz qazanıb, fəaliyyəti və əldə etdiyi nailiyyətlərlə seçilib. Azərbaycanda keçirilən Avropa və dünya çempionatları da buna nümunədir. Belə ki, müxtəlif beynəlxalq yarışlar, bədii gimnastika, taekvando, güləş, boks, karate və s. bu kimi Olimpiya növlərinə daxil olan idman yarışları, məhz Azərbaycanda keçirilib. Əlbəttə ki, son illərdə Azərbaycanın dünyada ən sürətli templərlə inkişaf edən ölkəyə çevrilməsi də buna imkan yaradıb. Bakıda və bütövlükdə, Azərbaycanda idman infrastrukturunun yaradılması istiqamətində böyük işlər görülüb.

Birinci Avropa Oyunlarının Bakıda keçirilməsi də elə ölkəmizə Avropa Olimpiya Komitəsinin inamı idi. Avropa Olimpiya Komitəsinin Baş Məclisində 2015-ci ildə Birinci Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi haqqında qərar qəbul edilməsi, ilk oyunların Bakıda keçirilməsi böyük nailiyyət idi. Bu cür oyunları ilk dəfə təşkil etmək Azərbaycan üçün şərəfli olduğu qədər də məsuliyyətlidir. İlk Avropa Oyunlarında 49 ölkədən 6000-dən artıq atlet idmanın 20 növündə mübarizə apardı. Yarışlar Bakıda 21

idman obyektində keçirildi. Təbii ki, bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan 42-ci Ümumdünya Şahmat Olimpiadası, 17 yaşadək futbolçular arasında Avropa çempionatı, Bədii Gimnastika üzrə Dünya Kuboku, "Formula-1" kimi mötəbər yarışlara uğurla ev sahibliyi etdi və özünü dünyada idman ölkəsi olaraq tanıdı. IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının uğuru, idmançılarımızın inanılmaz qələbələri bunun daha bir parlaq nümayişi oldu. Azərbaycan 75 qızıl medalla birinci yeri qazandı. İdman arenalarda Azərbaycanın Dövlət Himninin 75 dəfə səslənməsi, təbii ki, böyük qürurdur. Cənab İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "Bu Oyunların keçirilməsi həm ölkəmizin potensialını, həm bizim siyasətimizi, həm də imkanlarımızı göstərir. Çünki bu oyunlar, sadəcə olaraq, idman yarışları deyil. İdman dostluğu möhkəmləndirən, xalqlararası münasibətləri gücləndirən önəmli bir amildir. Bir şəhərdə cəmi iki il ərzində həm Avropa, həm İslam oyunlarının keçirilməsi bizim sivilizasiyalararası dialoqa da verdiyimiz növbəti töhfə kimi qəbul edilməlidir".

"İDMANIN İNKİŞAFI XALQIN SAĞLAMLIĞIDIR VƏ AZƏRBAYCAN XALQI SAĞLAM OLMALIDIR"

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin hər bir id-

mançı və məşqçinin MOK, Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən təqaüdlərlə təmin etməsi də ölkəmizdə Olimpiya Hərəkatına müsbət təsir edən amillər sırasındadır. MOK Azərbaycanda idmanın və Respublika Olimpiya Hərəkatının inkişafına xüsusi qayğı göstərir. İdman sahəsinə ayrılan diqqət və göstərilən qayğı gənclərin bu sahəyə olan marağını artırır. Kütləvi olaraq bu sahəyə axın var. Bu gün Azərbaycanda bir çox müasir Olimpiya idman qurğuları tikilib istifadəyə verilib. Azərbaycanın bölgələrində onlarla müasir Olimpiya İdman Kompleksi tikilib. Bakıda isə ən müasir idman infrastrukturunu mövcuddur. 70 min tamaşaçı yeri olan Olimpiya Stadionunu, Milli Gimnastika Arenası, Su İdmanı Sarayı və Bakı Atıcılıq Mərkəz və s. müasir idman qurğularıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində vurğulayıb ki, idmanın kütləviliyini təmin edərək biz xalqımızın sağlamlığını qoruyacağıq və bizim gənclərimiz, gənc nəsil sağlam olacaq - həm fiziki cəhətdən, həm mə-

nəvi baxımdan: "Çünki fiziki cəhətdən güclü insan adətən öz gücündən yalnız çətin məqamda istifadə etməlidir. Güclü insanda özünə əminlik var. Fiziki cəhətdən güclü insan heç vaxt ondan zəif insana qarşı zor tətbiq etməməlidir. Ancaq özünü, öz yaxınlarını, öz torpağını qorumaqdır. Ona görə idmanın inkişafı, sadəcə olaraq, idman nəticələri əldə etmək üçün vasitə deyil, idmanın inkişafı xalqın sağlamlığıdır və Azərbaycan xalqı sağlam olmalıdır".

Qeyd edək ki, Minskə keçirilən İkinci Avropa Oyunlarında 82 idmançı ilə təmsil olunan Azərbaycan millisi 28 medal qazanaraq, komanda hesabında 50 ölkə arasında 10-cu yerdə qərarlaşdı. Komandamız Oyunları 5 qızıl, 10 gümüş, 13 bürünc medalla başa vurdu. Ümumilikdə, 200 dəst medala 43 ölkə təmsilçisi yiyələnib. Onlardan cəmi 34-ü qızıl medal sevinci yaşayıb. Bakıda keçirilmiş ilk Avropa Oyunlarında olduğu kimi, İkinci Avropa Oyunlarında da Rusiya komandası medal siyahısında birinci yeri tutdu. Azərbaycan Avropa Gənclər Olimpiya Festivalına ev sahibliyi etdi. Ölkəmizdə keçirilən yarışlar və Azərbaycanın beynəlxalq oyunlarda iştirakı Azərbaycanın idman siyasətinin qələbəsi və beynəlxalq federasiyaların ölkəmizdə aparılan işlərə, həmçinin, idman və bədən tərbiyəsi sahəsində nailiyyətlərimizə verilən qiymətin təzahürüdür.

Zümrüd BAYRAMOVA

YAP Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin növbədənənar hesabat-seçki yığıncağı keçirilib

İyunun 22-də Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin növbədənənar hesabat-seçki yığıncağı keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, yığıncaqda çıxış edən YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov YAP Həmkarlar İttifa-

faqı Komitəsi iş planına uyğun olaraq müxtəlif xarakterli tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin edib, eyni zamanda işçilərin sosial müdafiəsinin və istirahətinin təmin olunması istiqamətində müvafiq addımlar atıb. Bununla belə, koronavirus pandemiyası səbəbindən 2020-ci ildə nəzərdə tutulan tədbirlərin tam reallaşdırılması mümkün olmayıb.

qı Komitəsinin sədri Hüseyn Paşayev başqa işə keçməsi ilə əlaqədar növbədənənar hesabat-seçki yığıncağının keçirilməsinə zərurətin yarandığını bildirib, H.Paşayevə Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü kimi gələcək fəaliyyətində uğurlar arzu edib.

Daha sonra yığıncağın gündəliyi təsdiq olunub. İlk olaraq, Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin ötən dövr ərzindəki fəaliyyətinə dair hesabat dinlənilib. Hesabatı təqdim edən YAP Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Hüseyn Paşayev bildirdi ki, təşkilat ötən dövr ərzində Azərbaycan Respublikası Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyası və Azərbaycan Dövlət İdarələri və İctimai Xidmət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı ilə sıx əməkdaşlıq edib. YAP Həmkarlar İtti-

Yığıncaqda daha sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin Təftiş komissiyasının sədri MəhİR Abbasəliyevin hesabatı dinlənilib.

Hər iki hesabatın müzakirəsi zamanı yığıncaq iştirakçılarından Misirxan Vəliyev, Bəhruz Quliyev, Məhəmməd Məhərrəmov və Zəkiyə Musayeva çıxış edərək Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin

ötən dövr ərzindəki fəaliyyətinə münasibət bildiriblər. Müzakirələrin yekunu olaraq Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin hesabat dövründəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

Yığıncaqda çıxış edən Azərbaycan Dövlət İdarələri və İctimai Xidmət İşçiləri Həmkarlar İttifaqının

sədri Hikmət Osmanov Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin nümunəvi təşkilatlardan biri olduğunu bildirib. Qeyd edilib ki, Azərbaycan Dövlət İdarələri və İctimai Xidmət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı bundan sonra da işçilərin əmək və sosial hüquqlarının təmin olunması ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası Həmkarlar İttifaqı Komitəsi ilə sıx əməkdaşlıq edəcək. Yığıncaqda daha sonra təşkilatı məsələlərə baxılıb. YAP Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin 11, Təftiş komissiyasının isə 5 nəfərdən ibarət tərkibi müəyyənləşib.

Partiyanın Mərkəzi Aparatının Maliyyə-təsərrüfat şöbəsi müdirinin müavini Qara Qarakişiyev YAP Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri seçilib. Yığıncaqda həmçinin, YAP Həmkarlar İttifaqının daimi komissiyaları formalaşdırılıb.

DSX-da görüş keçirilib

İyun ayının 22-də ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Silahlı Qüvvələri Quru Qoşunlarının komandanı ordu generalı Qamar Caved Bacvanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev tərəfindən qəbul edilib. Dövlət Sərhəd Xidmətinin Mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, qurumun aparatında keçirilmiş rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra ordu generalı Qamar Caved Bacva "Fəxri qonaqlar kitabı"na ürək sözlərini yazıb.

Geniş tərkibdə keçirilmiş görüşdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev qonaqları salamlayaraq Azərbaycan Respublikası və Pakistan İslam Respublikası arasında ortaq tarixi irsə, ənənələrə və maraqlara söykənən münasibətlərin bütün istiqamətlərdə, o cümlədən sərhəd təhlükəsizliyi sahəsində uğurla inkişaf etdiyini vurğulayıb, 2018-ci ildə Pakistana səfəri zamanı Dövlət Sərhəd Xidmətinin nümayəndə heyətinə Pakistanın ordu rəhbərliyinin nümayiş etdirdiyi diqqət və yüksək qonaqpərvərliklə bağlı xoş xatirələrini bölüşüb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Müzəffər Ali Baş Komandanlığı altında Vətən müharibəsində qazanılmış parlaq Qələbə sayəsində 30 ilə yaxın müddətdə milli və sərhəd təhlükəsizliyinə əsas təhdid olmuş ölkə ərazisinin 20 faizinin və dövlət sərhədlərinin bir hissəsinin Ermənistan tərəfindən işğalına son qoyulduğu, hazırda azad edilən ərazilərimizdə dövlət sərhədinin mühafizəsi üzrə fəaliyyətlərin təşkili, zəruri infrastrukturun yaradılması istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verilib, ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda Azərbaycanın ədalətli mübarizəsində Pakistan İslam Respublikasının hər zaman göstərdiyi dəstək və həmrəylik xüsusi qeyd edilib.

Ordu generalı Qamar Caved Bacva Vətən müharibəsində qazanılmış qələbə münasibətilə təbriklərini ifadə etmiş, işğaldan azad olunmuş dövlət sərhədlərinin mühafizəsi üzrə zəruri infrastrukturun yaradılması, ərazilərin minlərlə təmizlənməsi sahəsində Pakistan tərəfinin öz təcrübəsi ilə bölüşməyə hazırlığını bildirib. Görüşdə tərəflər sərhəd mühafizəsi sahəsində birgə əməkdaşlıq fəaliyyətlərinin davam etdirilməsi, qarşılıqlı səfərlərin təşkili, maraq kəsb edən istiqamətlər üzrə müsbət təcrübə mübadiləsinin həyata keçirilməsinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

XİN: "Azərbaycan tərəfi UNESCO missiyasını qəbul etməyə hazırdır"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin UNESCO-nun Baş direktoru Odre Azule ilə telefon danışığının davamı olaraq, son aylar ərzində Azərbaycan və UNESCO arasında videokonfrans formatında bir sıra görüşlər keçirilib. Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva KİV-in sualını cavablandırarkən bildirib.

Leyla Abdullayeva qeyd edib ki, 2021-ci il iyunun 21-də baş tutmuş sonuncu görüş zamanı Azərbaycan tərəfi ölkəmizin UNESCO missiyasını qəbul etməyə hazır olduğunu bir daha vurğulayıb və təşkilatı bu prosesi sürətləndirməyə çağırıb. Bu xüsusda, UNESCO missiyasının işğaldan azad olunmuş Ağdam və Füzuli rayonlarına, həmçinin Şuşa şəhərinə səfəri ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

"Əlavə olaraq qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan tərəfi və BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı (BMTQAK) arasında aparılmış müzakirələr nəticəsində BMTQAK-in ölkəmizin münafişinin təsirinə məruz qalmış ərazilərinə missiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlı razılıq əldə edilib. Azərbaycan BMTQAK missiyasını da qəbul etməyə tam hazırdır. Hazırda səfərlə əlaqədar işlərin yekunlaşdırılması üçün hər iki təşkilatdan cavab gözləyirik", - deyərək Azərbaycan XİN-in sözcüsü bildirib.

Dünən Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın sədrliyi ilə parlamentin növbədənənar sessiyasının daha bir iclası keçirilib. Belə ki, iclasdan əvvəl Sahibə Qafarova bu günlərdə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ölkəmizə rəsmi səfəri, Milli Məclisə təşrif buyurması və deputatlar qarşısındakı çıxışı barədə fikirlərini bölüşüb.

Bildirib ki, Türkiyə Respublikasının Prezidenti, türk dünyasının böyük siyasi və dövlət xadimi Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə Türkiyə Cümhuriyyəti möhtəşəm inkişaf yolu keçib. Cəmiyyət və dövlət həyatının bütün sahələrində heyret doğuran uğurlar qazanılıb.

Bu gün siyasi, iqtisadi, hərbi gücünə görə Türkiyə dünyanın ən qüdrətli dövlətlərindən biridir. Qardaş ölkənin bu yükselişi bizi ürək-dən təbii ki, sevindirir, çünki Türkiyənin gücü Azərbaycanın gücü, Azərbaycanın gücü isə Türkiyənin gücüdür.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanla Türkiyə arasında ortaqlar əsaslanan səmimi münasibətlər beynəlxalq aləmdə nadir hadisədir. Xalqlarımızın və dövlətlərimizin dostluğu və qardaşlığı bizim ən böyük sərvətimizdir. Biz həmişə məmnunluqla söyləyirik ki, ölkələrimiz arasında münasibətlər ulu öndər Heydər Əliyevin ifadə etdiyi "bir millət, iki dövlət" prinsipi üzərində qurulub.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dediyi kimi, "Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı bu gün ən yüksək zirvədədir və bütün məsələlərdə biz hər zaman bir-birimizin yanındaıq".

Milli Məclisin sədri vurğulayıb ki, bizim xalqlarımız XX əsrin əvvəllərində Çanaqqala zəfərinin qazanıldığı, Bakının erməni-bolşevik zülmündən xilas edildiyi dövrdə də, 2020-ci ilin sonlarında Vətən müharibəsində erməni faşizminin darmadağın edildiyi günlərdə də bir idilər, bu gün də birlikdədirlər və həmişə birlikdə olacaqlar. Ermənistanın 30 ildən bəri işğal altında saxladığı əzəli və tarixi torpaqlarımızı əsarətdən qurtarmaq, Qarabağda Azərbaycan bayrağını yüksəltmək üçün Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman Ordumuzun apardığı hərbi əməliyyatlar zamanı dünya Türkiyə-Azərbaycan dostluğuna və qardaşlığına bir daha şahid oldu.

Müharibənin ilk saatlarından sonuna qədər Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın verdiyi mənəvi və siyasi dəstək, bütün Türkiyənin, türk xalqının tutduğu qəti mövqe hər kəsə göstərdi ki, Azərbaycan haqq işi uğrunda mübarizədə tək deyildir. Türkiyə və onun Lideri hər yerdə və hər zaman Azərbaycanın yanındaıdır.

Sədr qeyd edib ki, ikinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın qələbəsi Cənubi Qafqaz bölgəsində yeni realıq yaradıb. Bu gün Azərbaycanla Türkiyənin birgə səyləri ilə bölgənin geosiyasi mənzərəsini dəyişən layihələr planlı şəkildə və əzmlə həyata keçirilir.

S.Qafarova vurğulayıb ki, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın işğaldan azad edilmiş bölgəni, xüsusən Şuşanı ziyarət etməsi, Azərbaycan mədəniyyətinin incisi və tacı olan bu şəhərdə Azərbaycan və Türkiyənin ay-ulduzlu bayraqlarının qoşa dalğalanması, iki qardaş ölkənin rəhbərləri arasında keçirilən görüş-

Milli Məclisin növbədənənar sessiyasının iclası keçirilib

lər xalqlarımızın qardaşlığının yeni bir nümayişi oldu. Türkiyə ilə Azərbaycan arasında mütəfəqlik haqqında imzalanmış birgə bəyannamə Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərini yeni səviyyəyə yüksəltdi.

Milli Məclisin sədri bildirib ki, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın parlamentdə çıxışı da bir daha göstərdi ki, Türkiyə ilə Azərbaycanın dostluğu və qardaşlığı əbədi və sarsılmazdır. Türkiyə dövlətinin başçısı öz çıxışında bir sıra mesajlar verdi. Ön önəmli mesajlardan biri də bu idi ki, Türkiyə bu gün də bütün imkanları ilə Azərbaycanın yanındadır və bütün dünya bilsin ki, sabah da onun yanında olacaqdır.

Sahibə Qafarova çıxışının sonunda qeyd edib ki, bizim xalqlarımızın könül birliyi əslərin sınağından çıxıb və bu gün iftixar mənbəyimizdir. Əminliklə demək olar ki, Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri bundan sonra daha sürətlə inkişaf edəcək, xalqlarımıza və dövlətlərimizə yeni böyük uğurlar gətirəcəkdir.

Sonra iclasda cari məsələlər müzakirə olunub. Çıxış edən komitə sədrləri Zahid Oruc, Tahir Rzaev, deputatlardan Fəzail Ağamalı, Aydın Mirzəzadə, Fəzail Ağamalı, Aqiyə Naxçıvanlı, Elşən Musayev, Eldəniz Səlimov, Cavid Osmanov və Tural Gəncəliyev Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Şuşaya səfəri, Şuşa Bəyannaməsi və seçiciləri narahat edən məsələlər barədə fikirlərini bildiriblər.

Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsinə başlanıb. Parlamentin sədri diqqətə çatdırıb ki, gündəlikdə 14 məsələ var. İlk 7 məsələ üçüncü oxunuşda olan qanun layihələridir və Milli Məclisə eyni zərfdə daxil olub. Bu qanun layihələri mahiyyətə bir-birinə yaxındır və əlilliyin təyinatında yeni meyarların tətbiqi ilə əlaqədar 60 qanunda dəyişiklik edilməsini nəzərdə tutur.

Sonra Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Qanuna və digər əlaqədar qanunlara dəyişiklikləri üçüncü oxunuşda diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, bu qanun layihələri Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın tapşırığı ilə Əmək və sosial siyasət komitəsinin iclasında geniş müzakirə olub. Müzakirələrdə Milli Məclis sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli, sədr müavini Adil Əliyev, əlaqədar komitələrin sədrləri, deputatlar, Milli Məclis Aparatının rəhbə-

ri Səfa Mirzəyev və müvafiq nazirliyin nümayəndələri iştirak ediblər. Müzakirələr zamanı bütün suallara aydınlıq gətirilib, bəzi təkliflər nəzərə alınıb.

Milli Məclisin deputatları Razi Nurullayevin, Tahir Kərimlinin və Sabir Rüstəmxanlının fikirləri dinləndikdən sonra komitə sədri Musa Quliyev deputatların söylədikləri fikirlərə münasibət bildirib.

Sonra gündəliyin 7 məsələsi - "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında", "Əmək pensiyaları haqqında" qanunlarda, Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, Mülki Məcəlləsində, Mülki Prosessual Məcəlləsində, Ailə Məcəlləsində, Cinayət Məcəlləsində, Vergi Məcəlləsində, Cəzaların İcrası Məcəlləsində, Mənzil Məcəlləsində, Miqrasiya Məcəlləsində, İnzibati Xətalər Məcəlləsində və Torpaq Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında, "Çernobil qəzasının ləğvinə iştirak etmiş və həmin qəza nəticəsində zərər çəkmiş vətəndaşların statusu və sosial müdafiəsi haqqında", "Yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikası haqqında", "Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında", "Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında", "Şəkərli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında", "Qanın, qan komponentlərinin donorluğu və qan xidməti haqqında", "Hemofiliya və talassemiya irsi qan xəstəliklərinə düçar olmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında", "Ünvanlı dövlət sosial yardım haqqında", "Sosial müavinətlər haqqında", "Onkoloji yardım haqqında", "Sosial xidmət haqqında", "Mədəniyyət haqqında", "Uşaqların icbari dispanserizasiyası haqqında", "Məktəbəqədər təhsil haqqında", "Məşğulluq haqqında" və "Peşə təhsili haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə; "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında", "Sosial sığorta haqqında", "Polis haqqında", "Dövlət qulluqçularının ayrı-ayrı kateqoriyaları üçün qısaltılmış iş vaxtı haqqında", "Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdə və beynəlxalq təşkilatlarda fəaliyyət göstərən diplomatik nümayəndəliklərində qulluq edən şəxslərin icbari sığortası haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Qeyri-dövlət (özəl) mühafizə fəaliyyəti haqqında", "Penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərin sosial adaptasiyası haqqında" və "Həbs yerlərində

saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə; "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında", "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında", "Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında", "Məhkəmələr və hakimlər haqqında", "Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında", "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Uşaq hüquqları haqqında", "Yol hərəkəti haqqında", "Cinayət prosesində iştirak edən şəxslərin dövlət müdafiəsi haqqında", "Validəynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında", "Məhkəmə və hüquq mühafizə orqanları işçilərinin dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında", "Avtomobil yolları haqqında", "Azərbaycan Respublikasında vərəmlə mübarizə haqqında", "Psixiatriya yardımı haqqında", "İcbari sığortalar haqqında" və "Dağınq skleroz xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğısı haqqında", həmçinin "Dövlət qulluğu haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "İcra haqqında", "Gənclər siyasəti haqqında", "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının dövriyyəsi haqqında" və "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Milli Məclisin sədri bildirib ki, "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Konstitusiyaya Qanununa əsasən, gündəliyin növbəti iki məsələsi bir oxunuşda qəbul olunacaq.

Sonra mahiyyətə bir-biri ilə bağlı olan "Ailə kəndli təsərrüfatı haqqında" və "Məşğulluq haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzaev məlumat verib. Bildirib ki, hər iki qanuna təklif olunan dəyişikliklər uyğunlaşdırma xarakterlidir və Elektron kənd təsərrüfatı informasiya sisteminin tətbiqi ilə bağlıdır.

Qanun layihələri barədə komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Razi Nurullayev, Rüşad Quliyev və Sabir Rüstəmxanlı fikirlərini bildirdikdən sonra layihələr ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Gündəliyin 10-cu məsələsini - "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" qanun layihəsini birinci oxunuşda Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, ener-

getika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov təqdim edib.

Bildirib ki, qanun layihəsinin hazırlanmasında beynəlxalq təcrübədən istifadə edilib. Hazırda ölkəmizdə bu sahədə qüvvədə olan qanunun qəbulundan 25 il keçib və həmin qanun müasir tələblərə cavab vermir. Bu baxımdan yeni qanunun hazırlanmasını ictimai sifariş kimi də qiymətləndirmək olar. Yeni qanun qəbul edildikdən sonra enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasətinin hüquqi, təşkilati və iqtisadi əsaslarını müəyyən edəcək, bu sahədə dövlət orqanlarının, fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətini və onlar arasında yaranan münasibətləri tənzimləyəcək.

Səkkiz fəsil, 23 maddədən ibarət olan qanun layihəsi enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasətinin məqsədlərini, enerji effektivliyi üzrə xidmətlərin təşkili və təşviqinə dair məqamları, istehlak olunan enerjinin hesablanması, istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması, təchizatında səmərəlilik və digər məsələləri özündə ehtiva edir.

Müzakirələrdə çıxış edən deputatlar Vahid Əhmədov, Etibar Əliyev, Fəzail Ağamalı, Sahib Aliyev, Rüşad Quliyev, Asim Mollazadə və Əziz Ələkbərov qanun layihəsini yüksək qiymətləndiriblər, qeyd və təkliflərini bildiriblər. Komitə sədri Sadiq Qurbanov sualları cavablandırdıqdan sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Gündəliyin növbəti iki məsələsi də mahiyyətə bir-biri ilə bağlı olduğuna görə "Əmək pensiyaları haqqında" və "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" qanunlara dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrinin birinci oxunuşu haqqında Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev məlumat verib. Bildirib ki, hər iki dəyişiklik əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsini nəzərdə tutur.

Müzakirələr zamanı komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Razi Nurullayev, Əli Məsimli, Aydın Mirzəzadə, Fəzail Ağamalı çıxış edərək təklif olunan dəyişikliklər barədə fikirlərini bildiriblər.

Komitə sədri Musa Quliyev deyilən fikirlərə münasibət bildirdikdən sonra hər iki qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

İclasda "Əmək pensiyaları haqqında" Qanuna təklif olunan dəyişiklik də səsə qoyularaq birinci oxunuşda təsdiqlənib. Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev bildirib ki, bu qanun da gündəliyin sonuncu məsələsi ilə mahiyyətə bir-birinə yaxındır və dövlət qulluqçularının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsini nəzərdə tutur.

Sonra Milli Məclis sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli gündəliyin sonuncu məsələsini - "Dövlət qulluğu haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini birinci oxunuşda təqdim edib. Bildirib ki, bu layihə bundan əvvəl Musa Quliyevin təqdim etdiyi dəyişikliklərlə ümumi surətdə bağlıdır və həmin dəyişikliklər bu layihədə də öz əksini tapmalıdır.

Deputat Etibar Əliyevin layihə barədə fikirləri dinləndikdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul olunub. Bununla da Milli Məclisin iclası başa çatıb.

Rusların erməni nigarancılığı...

Rus saytlarının yazdığına görə, Ermənistan parlamentinə nifrət və təhdidlər fonunda keçirilən seçkilərdə Nikol qalib kimi göstərilisə də, amma bunun ölkədə yeni vətəndaş qarşıdurmalarına səbəb olacağına heç bir şübhə yeri yoxdur. O da maraqlıdır ki, rus nəşrləri Paşinyana aid edilən qalib sözünü bütün variantlarda dırnaqda veriblər. Yəni, belə başa düşülür ki, ruslar seçkilərdə rəsmi olaraq Nikol Paşinyanın qalib gəldiyini bəyan etsələr də, amma hələ də buna tərəddüdlərini də gizlətmirlər.

Belə ki, onların iddiasına görə, hazırda Ermənistanda sabitlik və təhlükəsizliyə birbaşa təsir göstərən bir sıra hallara diqqət yetirməyə dəyər. Maraqlıdır, görən, rusların bütün

bu məsələlərdəki iddiaları nədir? Məsələn, ruslara görə, Paşinyanın "qələbəsi" yerli hisslər və ya "Gal-lup"un seçkilərdən əvvəl keçirdiyi ictimai rəy sorğusu ilə uyğun gəlmir, yəni bu "qələbə" elə Nikolun özü üçün də tamamilə gözənilməz olub. Belə görünür ki, ruslara görə, qalib Robert Koçaryan olmalıymış.

Onlar əsas kimi "RİA Novosti"-nin seçkilərdən bir müddət əvvəl Ermənistanda keçirdiyi rəy sorğusunu sübut kimi "gözə soxmağa" çalışırlar. Ruslara görə, həmin sorğuda rəyi soruşulanların 32 faizi "Hayastan" blokuna, yəni Robert Koçaryana, 24 faizi Nikol Paşinyanın "Mülki müqavilə"sinə, cəmi 2 faizi isə "qürurlu" Serj Sarkisyanə səs verəcəklərini bildiribləmiş. Bəs, belə olan halda, Nikol Paşinyan necə qalib ola bilər axı? Bu sualı da ruslar verir.

Maraqlıdır, bəlkə elə seçki kampaniyası üçün ayrılmış vaxt məhdud

diyyəti buna mane olub? Ola bilər ki, seçki kampaniyası üçün ayrılmış 12 gün ərzində Nikol Paşinyan nəinki inzibati resursun genişmiqyaslı istismarını itirməyib, həm də siyasi rəqiblərini birbaşa olaraq çəkilclə hədələyərək qorxudub?

Rusların yazdığına görə, "məxməri inqilab" liderinin davranışından şoka düşən bəzi ermənilər son seçkiləri Nikolun pold çəkicinin rəmzi olaraq "polad inqilab" belə adlandırmağa hazır olduqlarını bəyan ediblər. Bu arada Ermənistandakı seçkilər zamanı qanun pozuntularının sayı və mahiyyətinə xüsusi diqqət çəkən rus saytları Ermənistanda elan edilmiş "sükut günü" "Hayastan" blokuna qarşı "ermənilərin qatili" (təbii ki, burada Robert Köçəryan nəzərdə tutulurdu) sözləri yazılmış broşuraların İrəvan küçələrinə səpəlməsini də Nikolun əməli olduğunu iddia edirlər. Rus saytlarının yazdığına görə, "sükut günü" Nikol səlahiyyətli orduya, digər dövlət məmurlarına və s. təzyiq göstəriblər. Rusların yazdığına görə, bu barədə onlarda tutarlı məlumatlar da var: "...amma buna baxmayaraq, ATƏT Parlament Assambleyası missiyasının seçkilərin rəqəbəti və kifayət qədər yaxşı təşkil edildiyini bildirdikləri "baş düşülən deyil". Bəs, sual oluna bilər, MDB müşahidəçilərinin Ermənistandakı seçkiləri "azad və demokratik seçkilər" olduğunu elan etmələrinə nə ad vermək olar?

Amma buna baxmayaraq, yenə də rus saytlarının yazdığına inansa, guya bu gün erməni xalqı özləri "azad seçkilər" in keçirilməsindən və Paşinyanın "inamlı qələbəsinə" ciddi şəkildə şübhələnirlər. Deyim ki, bu da rus saytlarının gəldiyi qənaətdir...

Bir müddət sonra Ermənistanın acı gerçəkliklərlə qarşılaşacağını istisna etməyən rus saytları, ermənilərin yaxınlarda yeni bir böyük böhranla üzləşəcəklərini də istisna etmir. Belə ki, ruslara görə, Ermənistanı qarşıda ciddi daxili və geosiyasi sınaqlar gözləyir. ...Görən, bunu rusların erməni nigarancılığı kimi qəbul etmək olarmı?

Ağasəf Babayev

“Ali savadın yoxdursa sən necə jurnalistсэн?” - Mərkəz sədri aydınlıq gətirdi

“Ummiyyətlə insanın hansı ixtisasa iylənməsi ilə onun hansı peşəni həyata keçirməsi arasında oxşar və fərqli cəhətlər var. Yəni, biri var ixtisas, biri var peşə seçimi. Məsələn, mən Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının məzunuyam. Amma bir dəfə belə olsun neft üzrə işləməmişəm və 26 ilə yaxındır ki, jurnalistəm. Həmçinin, “Tərəqqi” mükafatçısı, Jurnalist Ekspert Mərkəzinin rəhbəriyəm və neçə-neçə jurnalistlərə də kömək olmuşam. Mənim öyrətdiyim jurnalistlərin əksəriyyəti də bu gün Azərbaycanın ən tanınmış jurnalist və redaktorlarıdır”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Jurnalist Ekspert Mərkəzinin sədri Ceyhun Musaoğlu deyib.

Onun sözlərinə görə, yeni bu mənada jurnalistika sahəsi azad sahə olduğu üçün onların hansı ali məktəb bitirməsinin məsələyə aidiyyəti yoxdur: “Təbii ki, ali məktəbi bitirmək lazım və vacibdir. Bu öz yerində. Ali savadın yoxdursa sən necə jurnalistсэн? Amma, hansı universitetin məzununu olmağın məsələyə elə də bir təsiri yoxdur. Çünki, jurnalistika istedadla bağlıdır. İstedadı olan adam jurnalist ola bilər”.

Sədr sözlərinə belə davam edib: “O qədər Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistikasını bitirib heç vaxt jurnalist işləməyən, və yaxud uğur qazanmayan gənclər var ki... Lakin, digər universitetlərin jurnalistika fakültəsindən

məzun olmayan jurnalistlər də kifayət qədər məşhurdur və Azərbaycan mətbuatı onların çiyinlərindədir. Yəni, ümumiyyətlə dünyada ədəbiyyat və yaradıcılıq sahə

sində daha çox çevrilmələr uğur qazanırlar. Məsələn, əksər yazıçılar ədəbiyyat institutunu, yəni, hansısa universitetin dil fakültəsini bitirmirlər. Həmçinin, əksər məşhur “Nobel” mükafatçıları da başqa-başqa sahələrdən gəlmiş adamlardır. Elə yazıçılar var ki, universiteti atıb gedib amma yenə də “Nobel” mükafatçısı səviyyəsinə çatıblar. Bu mənada, xüsusən jurnalistika yaradıcı sahə olduğu üçün hansı universitet məsələsi çox da rol oynamır. Ümumiyyətlə, Azərbaycan universitetlərində heç kim mütəxəssisə çevrilmir. Gənclər 4-5 il üstəgəl də magistratura oxuyur, lakin yenə də mütəxəssis ola bilmir. Onlar yenə də müəssisəyə gələndə, 2 ay kurs, staj və s. keçirlər. Mən hələ də jurnalistikani öyrənməklə məşğulam. Mən hələ də xəbər yazanda orada səhvlük edə bilərəm. Amma, çox yaxşı olar ki, həm Bakı Dövlət Universitetini bitirənsə, həm o gözəl müəllimlərdən dərs alansa, həm də istedadın ola”.

Ayşən Vəli

MƏTLƏB

Metlebsalahov@mail.ru

Ermənilər səs verdi, Putin qazandı, vəssalam...

Artıq Ermənistandakı seçkilər bitdi və müharibədən, ağır məğlubiyyətdən və öz övladlarının başqa torpaqlarda gəbərməsindən cana doyan ac-yalavac erməni əhalisi müharibə partiyasına “dur” dedi. Açıq-aşkar Nikol Paşinyanı ən çoxbilmiş ermənişünas adlandırmaq mümkündür. Keçmiş jurnalist olan bu adam qətiyyətlə təsadüfi seçilib siyasi səhnəyə gətirilməyib. Siyasətdə təsadüf heç nə olmur, qətiyyətlə. Elə qaniçən Robert Koçaryan da seçkilərdəki rolunu əla oynadı və bir daha Moskva-ya bütün situasiyalarda lazım olacağına anonsunu verdi.

Budur, R.Koçaryan V.Putinin planlarında hətta yardımçı rollara belə uğurla dublyorluq etdi və yaqın ki, siyasi hədiyyəsini də yaxın aylarda artıqlaması ilə almış olacaq. Bəli, R.Koçaryan V.Putinin yeni ssenarisində N.Paşinyana müxalif obrazda oynadı və erməni cəmiyyətinin müharibədən daha çox nifrət etməsinə və beləliklə, əsl Putin layihəsi olan N.Paşinyana dördəlli sarılmasına dəstək vermiş oldu, vəssalam!

N.Paşinyan və layihə müəllifləri 30 ilə yaxındır müharibə klanının bərdad günə qoyduğu ac-yalavac Ermənistanı yaxşı analiz ediblər və əhalinin, hətta ağır məğlubiyyətə belə baxmayaraq onu dəstəkləyəcəyinə əmin olublar. Moskva öz alçaq təbəəsini hamıdan yaxşı tanıyır və hansı genə sahib olduqlarından tam əmindir. Onsuz da başqa torpağında uzun müddət duruş gətirməyin mümkünsüzlüyünü indi ermənilərdən başqa yaxşı bilən kimsə yoxdur. Xüsusilə, Azərbaycanın qarşısızalmaz dərəcədə güclənməsi və ölümcül silah arsenalına sahib olması hər bir erməni ailəsində yeni övlad itkisi üçün ciddi siqnaldir. Bunu bütün erməni siyasi elitası da əla bilir.

Amma Ermənistandakı tamaşanın ən böyük rejissorunu alqışlamaq gərəkdir. Kremlin balacaboy sahibi Vladimir Putin N.Paşinyanı Soros köpəyi adlandırır, onun Moskvanın üzünə ağ olduğu üçün qaniçən Robert Koçaryanla cəzalandırılacağını bağırırlara əla bir DƏRS keçdi.

Hər şey əziz Vladimir Vladimiroviçin planına uyğun olaraq reallaşdı. Halbuki müharibə vaxtı bir çoxları Kremlin N.Paşinyanı cəzalandırmaq və hakimiyyətdən salmaq üçün guya müharibəyə “dobro” verməsi barədə eninə-boyuna bağırır yazırdılar. Sanki N.Paşinyan yüz illərdir Moskvanın bölgədəki cəza köpəyi kimi ad çıxaran əlaltı bir respublikada Rusiyanın iradəsinin əleyhinə yürüşlər edərək hakimiyyətə gəlmişdi və bundan şoka düşən Kreml onun “dərsini” vermək üçün zəncir gəmirirdi. Həttə bir çoxları lap qabağa gedərək, N.Paşinyanın Corc Soros və Qərb layihəsi olduğunu, Ermənistanı Rusiyanın təsirindən qurtarıb qərbə inteqrasiya etdirəcəyini yazırdılar. Sadəcə yazırdılar, vəssalam...

Ermənistanı Moskvanın təsir dairəsindən qurtarmaq, birbaşa Qərb köpəyinə çevirmək, daha sonra elə Moskvanın özünə qarşı “işlətmək”. Yüz illər boyu rus çəkməsinə yalaqlıq edən, Qafqazda rus köpəyi imicini qazanan Ermənistanı Moskvaya qarşı qoymaq, sadəcə fantastikadır, vəssalam. O qədər gülünc və nağıl dolu məntiqsizlikdir ki, adam söz belə tapıb deyə bilmir. Nə qədər ciddi “politoloq”, “siyasətşünas” olasan ki, yüz illər boyu Rusiyanın köpəyi olan, Rusiyasız yaşamaq imkanı olmayan, ərazisində rus hərbi qüvvələri yerləşdirilən və Moskvanın “əli” cəmi bir saat üstündən çəkilsə, daima rusa arxalanıb pislilik etdiyi, torpaqlarını qamarladığı ən yaxın qonşuları tərəfindən yer üzündən silinmək təhlükəsi yaşayan bir ölkənin Rusiyaya “kəllə atmasını” düşünənsən? Bu, qəti mümkün deyil. Bunu hamıdan gözəl ermənilər bilir və onlar da V.Putin planının bir hissəsi olduqları ilə çoxdan barışıblar. Hə, seçkidən sonra R.Koçaryan hay-küy salacaq, pəncərə-şüşə qıracaq, polisə hücum edəcək, bu da soyulan dananın quyuğu olacaq, başqa heç nə...

Başqa nə edəcəklər ki? İrəvanda qan tökəcəklər, yoxsa V.Putinin layihəsinə qarşı çıxıb Azərbaycana hücum edəcəklər? R.Koçaryan İrəvanda 1999-cu və 2008-ci illərdə törətdiyi qırğının təkrarını ancaq yuxuda görə bilər, başqa heç nə.

Onlar əla anlayır ki, Moskvanın maraqlarına əks olaraq hazırkı situasiyada müharibə anonsu versələr, o zaman Azərbaycan topları İrəvanı cəhənnəmə çevirəcək vəssalam. Çünki V.Putin ona qarşı baş qaldırılmasını, ona qarşı edilən heç bir səhvi qəti bağışlamır. Qaldı R.Koçaryanın və onun müğənni gəlinin müharibə çağırışlarına, bu, sadəcə, N.Paşinyanın daha cazibədar formada seçkilərdən qalib çıxmasına, onun müharibədən sonrakı əzik obrazını canlandırmağa və seçkilərdən sonrakı siyasi layihələr üçün diri tutulmasına hesablanıb, bu qədər. R.Koçaryan ermənilərə real yolu göstərmək üçün bir vasitədir, başqa heç nə. Bəli, R.Koçaryan Moskvanın yaxın adamıdır, sübutunu da yuxarıda izah etdim. Amma... amma V.Putinin seçimi R.Koçaryan deyil, N.Paşinyandır. Ermənilər səs verdi, yenə əziz Putin qazandı, vəssalam!

Azərbaycan-Pakistan əlaqələri yeni mərhələyə daxil olub

“Pakistan bizim torpaqlarımızın işğalı səbəbindən Ermənistanı tanımayan və Ermənistanla diplomatik əlaqələr qurmayan az sayda ölkələrdən biridir. Bu, ölkələrimiz arasında qardaşlıq əlaqələrimizin daha bir nümayişidir”. Bu fikirləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 21-də Pakistan İslam Respublikasının Quru Qoşunları komandanı ordu generalı Qamar Caved Bacvani qəbulu zamanı bildirib.

Azərbaycanın suverenliyini ilk tanıyan ölkələrdən biri kimi Pakistan ölkəmizlə siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələrin yeni tarixi şəraitə münasib şəkildə yenidən qurulmasına çalışmışdır. Azərbaycanın Qarabağ uğrunda ağır müharibə şəraitində yaşadığı dövrlərdə beynəlxalq münasibətlərdə Pakistan rəsmilərinin dünya dövlətlərini BMT, İKT kimi nüfuzlu təşkilatlarda Ermənistanı təcavüzkar ölkə kimi tanımasına çağırması böyük əhəmiyyət daşıyır. Dövlət müstəqilliyimizin ilk illərindən Ümummilli Lider Heydər Əliyev Pakistan-Azərbaycan münasibətlərinə böyük önəm verərək iki ölkə arasında olan münasibətləri dəyərləndirərək bu əlaqələri belə səciyyələndirirdi: “Pakistan ilə Azərbaycan arasında çox yaxşı əlaqələr, dostluq əlaqələri var. Bu əlaqələr keçmiş tarixi ənənələrimizin üzərində qurulub”.

1995-ci ilin oktyabrında Pakistan Prezidenti Sədar Faruk Əhməd Xan Leqarinin Azərbaycanda rəsmi səfərdə olması və iki ölkə arasında bir sıra sənədlərin, o cümlədən, Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında Azərbaycan-Pakistan Birgə Komissiyasının yaradılması haqqında Protokolun imzalanması, “Azərbaycan Respublikası və Pakistan İslam Respublikası arasında Əməkdaşlıq haqqında Müqavilə”nin bağlanması, bu əlaqələrin daha da genişlənməsinə səbəb olmuşdu. 9 aprel 1996-cı ildə isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Pakistana rəsmi səfəri ölkələr arasında münasibətlərin inkişafına xüsusi təkan verib.

Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2005-ci il aprelin 12-də Pakistana 2 günlük rəsmi səfər edib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə Pakistan Prezidenti Pərviz Müşərrəfin görüşündə ölkələrarası münasibətlər müzakirə olunub, nəqliyyat, informasiya və kommunikasiya, aviasiya, mədəniyyət, maliyyə və təhsil sahəsində 6 əməkdaşlıq sazişi imzalanıb. Keçirilən görüşlər, imzalanan bu və ya digər sənədlər Azərbaycan ilə Pakistan arasında əməkdaşlığın davamlı olduğunu göstərir.

Hazırda Azərbaycan-Pakistan

əlaqələri yeni mərhələyə daxil olub. Pakistan Azərbaycana yaxın müttəfiq ölkələrdən biridir və Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycanın haqlı mövqeyini müdafiə etdi. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünə, terrorçuluğuna, mülki insanlara qarşı hücumlarına Pakistan hər zaman mövqeyini bildirdi və Azərbaycana dəstək nümayiş etdirdi və yanımızda olduqlarını sərgilədilər. Vətən müharibəsində Pakistan Senatı və Milli Assambleyası tərəfindən qətnamələr qəbul edildi. Belə ki, Pakistan Senatında ötən ilin oktyabrında Kabinet Katibliyi üzrə Daimi Komitəsi tərəfindən Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzünü pisləyən və Azərbaycana dəstək ifadə edən qətnamənin yekdilliklə qəbul edilməsi və s. möhkəm dostluğun əsl nümunəsidir. Təbii ki, bu münasibət dövlətlərimiz arasında əlaqələrin inkişafından və səmimi qardaşlıq münasibətlərindən qaynaqlanır.

“BİZ BÜTÜN MƏSƏLƏLƏRDƏ QARDAŞLARIMIZI DƏSTƏKLƏMƏLİYİK”

Cənab Prezident müharibənin ilk günlərindən Pakistanın ali rəhbərliyinin ərazi bütövlüyümüzün bərpasında Azərbaycana tam dəstəklərini ifadə etdiklərini bildirdi: “Bu, bizim əməkdaşlığımızın çox mühüm elementi və qardaşlıq əlaqələrimizin həqiqi nümayişidir. Pakistanın digər yüksək rütbəli rəsmiləri, parlament üzvləri və ictimai xadimlər Ermənistan ordusunun tam məğlubiyyəti və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası ilə nəticələnmiş 44 günlük müharibə ərzində bizi dəstəklədilər. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Azərbaycan tərəfindən güc və siyasi yolla həll olundu”.

Qardaş ölkə Azərbaycana dəstək vermək və həmrəylik nümayiş etdirməklə bu günə kimi Ermənistanla diplomatik əlaqələr qurmayıb, onu bir dövlət kimi tanımayıb. Həmçinin Pakistan Senatının Xarici Əlaqələr Komitəsi Azərbaycana dəstəyini möhkəmləndirmək üçün Xocalı faciəsini genosid kimi tanımışdır. Azərbaycan da öz növbəsində Kəşmir məsələsində Pakistanın mövqeyini dəstəkləyir və məsələnin həllində qardaş Pakistanın yanında olduğunu dəfələrlə bəyan etmişdir. Dövlət başçısı bildirib ki, Azərbaycan Kəşmir məsələsində hər zaman Pakistanı dəstəkləyir: “Bizim açıq mövqeyimiz dəfələrlə nümayiş etdirilib. Bu mövqe əda-

lət, beynəlxalq hüquq və qardaşlıq əlaqələrimizə əsaslanır. Biz bütün məsələlərdə qardaşlarımızı dəstəkləməliyik”.

Azərbaycan vətən müharibəsində kimin kim olduğunu bir daha gördü. “Mən Bakıda keçirilən sammitdə şəxsən iştirak etdiyinə və Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində bizim təşəbbüsləri dəstəklədiyinə görə

Pakistanın Prezidentinə çox minnətdaram”, deyən Azərbaycan Prezidenti dövlətlərarası əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyini diqqətə cəkib: “Biz müdafiə və müdafiə sənayesi sahələrində çox yüksək səviyyəli tərəfdaşlıq nümayiş etdiririk. Sizin bizim ölkəmizə səfəriniz bunun daha bir göstəricisidir. Biz Pakistanın müdafiə sənayesi məhsullarına çıxışımız olduğuna görə məmnunuq. Bildiyiniz kimi, biz bu məhsulları alırıq, bu da bizim hərbi potensialımızı gücləndirir. Düşünürəm ki, qarşımızdakı illərdə biz hərbi əməkdaşlığımızı genişləndirməli və tərəfdaşlığımızı gücləndirmək üçün birgə hərbi təlim və başqa təşəbbüslər planlaşdırmalıyıq”.

“BÜTÜN ŞƏHƏR VƏ ÖLKƏ BOYU PAKİSTAN BAYRAQLARININ OLMASI TƏƏCCÜBLÜ DEYİL, BUNUN NƏTİCƏSİNDƏ ÖLKƏLƏRİMİZ VƏ XALQLARIMIZ ARASINDAKI QARDAŞLIQ GÜCLƏNƏCƏK”

Pakistan-Azərbaycan əlaqələri həm də hərbi əməkdaşlıq müstəvisində inkişaf edir. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, Azərbaycan Respublikası ilə Pakistan arasında 2002-ci ildə imzalanan müdafiə və hərbi sahədə əməkdaşlıq haqqında saziş bunun bariz nümunəsidir. Qeyd olunan sənəddə hər iki ölkənin hərbi-siyasi sahədə tərəfdaşlığının prioritet istiqamətləri əks olunub. Bu müqavilə ilə dövlətlərimiz arasında hərbi əlaqələr daha da genişlənilib. Sentyabrın 27-də Azərbaycana qarşı işğalçı Ermənistanın həyata keçirdiyi hərbi təxribata Pakistanın qardaş Türkiyə ilə birlikdə Azərbaycanın yanında olduğunu bəyan etməsi Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan qardaşlığının bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Dövlət başçısı “Biz hər zaman Azərbaycanı kimin dəstəklədiyini və müharibə zamanı bizi kimin dəstəklədiyini barədə mesaj veririk”, deyərək bildirib ki, bütün şəhər və ölkə boyu Pakistan bayraqlarının olması təəccüblü deyil, bunun nəticəsində ölkələrimiz və xalqlarımız arasındakı qardaşlıq güclənəcək.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Azərbaycan-NATO əməkdaşlığının əsas məqsədi NƏDİR?

İyunun 22-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə səfərdə olan NATO-nun İzmirde yerləşən Quru Qoşunları Komandanlığının Qərargah

rəisi diviziya generalı Metin Tokelin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Müdafiə Nazirliyindən SİA-ya verilən məlumata görə, qonağı salamlayan general-polkovnik Z.Həsənov Azərbaycan-NATO əlaqələrinin uğurla inkişaf etdiyini, Azərbaycan Ordusunun müxtəlif proqramlar çərçivəsində fəaliyyətini və hərbi qulluqçularımızın Əfqanıstandakı “Qətiyyətli Dəstək” Missiyasına verdiyi töhfəni diqqətə çatdırıb.

Müxtəlif sahələrdə aparılan Azərbaycan-NATO əməkdaşlığının əsas məqsədinin Avro-Atlantik məkanda, həmçinin dünya miqyasında vahid təhlükəsizlik sisteminin yaradılmasında qeyri-sabitliyin, münaqişələrin və təhdidlərin aradan qaldırılması olduğunu qeyd edən Müdafiə naziri bu əməkdaşlığın bundan sonra da davam etdiriləcəyini vurğulayıb.

Öz növbəsində diviziya generalı M.Tokel Alyansın Azərbaycanı etibarlı tərəfdaş hesab etdiyini xüsusi qeyd edib. O, ölkəmizin terrorizmlə mübarizədə iştirakını, sülhməramlı əməliyyatlar üçün yük daşımalarına önəmli töhfə verdiyini, Əfqanıstanda həyata keçirilən əməliyyatlarda göstərilən peşəkarlığı yüksək qiymətləndirib. Görüşdə tərəflər qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra digər məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparıblar.

Hərbi ekspert: “Pakistanla hərbi əməkdaşlıq olduqca əhəmiyyətlidir”

“Pakistanın 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycana verdiyi mənəvi-siyasi dəstək hər kəsə məlumdur. Qardaş Türkiyə kimi Pakistan dövləti də Vətən müharibəsində birmənalı şəkildə Azərbaycanın yanında oldu, onunla tam və qəti həmrəylik sərgilədi. Hansı ki, Pakistanın bu dəstəyi ölkə başçısı tərəfindən də dəfələrlə minnətdarlıq hissi ilə qeyd edilib. Bu baxımdan Pakistanla Azərbaycan arasında bütün sahələrdə olduğu kimi, hərbi sahədə də əlaqələrin inkişafı böyük əhəmiyyətə malikdir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında hərbi ekspert Cəlil Xəlilov deyib.

Onun sözlərinə görə, Pakistan güclü orduya, o cümlədən güclü hərbi-sənaye kompleksinə, inkişaf etmiş raket texnologiyasına malik bir ölkədir: “Pakistan dövlətinin istehsal etdiyi orta və uzaqmənzilli raketlər hədəfi böyük dəqiqliklə məhv etmək xüsusiyyətinə malikdir. Pakistan hərbi təyyarə istehsalına görə də, xüsusi diqqət çəkən ölkələr sırasındadır. Bu baxımdan Pakistanla hərbi əməkdaşlıq ölkəmiz üçün olduqca əhəmiyyətlidir. Belə bir əməkdaşlıq Pakistan dövləti üçün də faydalıdır. 44 günlük Vətən müharibəsi göstərdi ki, dünyanın hərbi baxımdan ən çox inkişaf etmiş dövlətlərinin belə Azərbaycan ordusundan öyrənməli olduğu şeylər var. Buna misal olaraq 44 günlük Vətən müharibəsində zərbə və müşahidə dronlarından kütləvi istifadə, müxtəlif qoşun növləri arasında koordinasiyanın yüksək dəqiqliklə təşkili, ağır hərbi texnikadan istifadə etmədən çətin və mürəkkəb coğrafi mövqedəki bəzi ərazilərin, konkret desək, Şuşa şəhərinin azad edilməsi, yüksək fiziki hazırlığa malik ordunun formalaşdırılması və s. kimi nümunələri göstərmək olar. Bütün bunlar Azərbaycan ordusunun nə qədər qüdrətli olduğunu göstərir”.

Cəlil Xəlilov həmçinin qeyd edib ki, hələ müharibədən öncə Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasında yer almışdı: “Bütün bu faktlar Pakistan və Azərbaycan orduları arasında təcrübə mübadiləsinin bütün tərəflər üçün faydalı olacağını göstərir. Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Pakistan Silahlı Qüvvələrinin Quru Qoşunlarının komandanı, ordu generalı Qamar Caved Bacvanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşü zamanı razılıq əldə olunan razılaşmalar iki dövlət arasında hərbi əməkdaşlıq sahəsində yeni bir səhifə açacaq, birgə uğurlar üçün təməl olacaq”.

Arzu Qurbanzadə

Ötən 17 il ərzində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşdırılan ümummilli inkişaf strategiyası hər bir sahənin paralel inkişafını ən yüksək səviyyədə təmin edib və bu, davam etməkdədir. Ölkə həyatı üçün strateji əhəmiyyət daşıyan inkişaf proqramları hazırlanıb, işlək mexanizmlər əsasında həyata keçirilib. Ən müxtəlif sahələrdə intibah prosesi geniş vüsət alıb.

Son illərin davamlı inkişafı sayəsində Azərbaycan regionun lider dövləti səviyyəsinə yüksəlib. Əminliklə vurğulamaq olar ki, Azərbaycanın paytaxtı Bakı da bu gün özünün yeni inkişaf dövrünü yaşayır. Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin çıxış-

radılması məqsədilə əyləncə qurğuları yerləşdirilib, futbol meydançası və idman alətlərindən ibarət kiçik meydança salınıb. Bu cür meydançaların salınmasında əsas məqsəd gənclərin sağlam həyat tərzini sürmələrinə, sağlamlıqlarını möhkəmləndirmələrinə, asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələrinə yönəldilib. Əlbəttə ki, bu layihənin Bakının bütün rayonlarında həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bildiyimiz kimi, bu günlərdə "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində növbəti abadlaşdırılmış həyat sakinlərin istifadəsinə verilib. Yenilənmiş həyat Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu Fətəli Xan Xoyski prospekti 112, 114, Aşıq Alı küçəsi 3, 4A ünvanlarında 1200 nəfər sakinin yaşadığı binaları əhatə edir. Abadlaşdırılan növbəti həyətdə əlil və sağlamlıq imkanları məhdud olan insanların

naşı, əlavə olaraq 30 ədəd ağac əkilib və 3000 kv. metr ərazidə yaşıllıq zolağı salınıb. Bütün bunlar əhalinin rahatlığının təminatına yönəldilib.

Ekoloji cəhətdən təmiz mühitin yaranmasına yönəlmis layihələr

ların birində vurğuladığı kimi, "Bu gün Bakı dünyanın ən gözəl şəhəri kimi inkişaf edir. Bakıya gələn qonaqlar, o cümlədən mənim həmkarlarım həmişə paytaxtda gedən quruculuq-abadlıq işləri haqqında öz təəssüratlarını bölüşürlər və qeyd edirlər ki, Bakı doğrudan da dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biridir". Bu gün müasirliyi ilə seçilən Bakı ötən illərlə müqayisədə tamamilə başqa bir görkəmədir. Şəhər abadlaşıb, infrastruktur layihələri icra edilib və bu davamlıdır. Bakı və Bakıətrafı qəsəbələrin sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının uğurlu icrasının nəticəsidir ki, bu gün Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilib. Bakının bütün rayonlarında, o cümlədən qəsəbələrində infrastruktur təminatı daha da yaxşılaşdırılıb, mövcud binalar əsaslı təmir edilib, müasir tipli idman kompleksləri istifadəyə verilib.

ÖLKƏNİN İQTİSADİYYATININ GÜCLƏNMƏSİ HƏR BİR ŞƏHƏRİN, QƏSƏBƏNİN, HƏMÇİNİN İNSANLARIN HƏYATINDA ÖZÜNÜ BİRÜZƏ VERİR

Ekoloji cəhətdən sağlam, təmiz mühitin yaranması, insanların rahatlığına yönəlmis layihələr davamlıdır. Bildiyimiz kimi, vaxtilə Balaxanı zibilxanasından yayılan tütü nəticəsində havanın keyfiyyəti qənaətbəxş hesab olunmurdu. Bu da insanların sağlamlığına böyük zərbə idi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarını birində vurğuladığı

"BİZİM HƏYƏT" LAYİHƏSİ ƏHALİNİN RAHATLIĞININ TƏMİNATINA YÖNƏLDİLİB

Yaşıllıqların genişləndirilməsi istiqamətində atılan addımlar da sakinlərinin rahat yaşayışının təmin edilməsinə yönəlib. Yolların kənarında yaşıllıq zolaqları genişləndirilir. Vurğulamaq yerinə düşər ki, yaşıllıqların qorunmasına, sağlam gənc nəslin yetişdirilməsinə və əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasına xüsusi önəm verən IDEA İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə Bakı şəhəri rayonlarının icra hakimiyyətlərinin dəstəyi ilə baxımsız həyətlərin abadlaşdırılmasına yönəlmə "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində kifayət qədər işlər görülüb. Belə ki, Bakının Nəsimi, Nərimanov, Binəqədi və digər rayon ərazisində həyətlər abadlaşdırılaraq sakinlərin istifadəsinə verilib. "Bizim həyat" layihəsinin əsas məqsədi ekoloji cəhətdən təmiz və abad həyətlərin modelləşdirilməsi, yaşıllıqların bərpası, sağlam həyat tərzinin formalaşdırılması, sakinlər üçün təhlükəsiz və rahat yaşam şəraitinin yaradılmasıdır. "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan həyətdə bütün yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün əlverişli şəraitin ya-

rahat hərəkəti nəzərə alınır, bütün yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılması, gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli keçirmələri və onlarda sistemli idmanla məşğulolma refleksinin yaranması məqsədilə müxtəlif idman qurğuları, futbol meydançaları, şahmat meydançaları, uşaqlar üçün oyun meydançaları salınıb. Yeni həyətin ərazisində 2 ədəd söhbətqah

kimi, "İndi keçmiş Balaxanı zibilxanasının yerində müasir poliqon qurulub və zibilin çəşidlənməsi, bərk məişət tullantılarının yandırılması istiqamətində böyük addımlar atılıb, böyük investisiyalar qoyulub, zibilyandırma zavodu inşa edilib. Biz bu ekoloji fəlakət mənbəyini aradan götürdük". Artıq neftlə çirklənmiş yerlər, gölməçələr abadlaşıb və insan sağlamlığına zərər vuran bütün mənfiliklər aradan qaldırılıb. İstifadəyə verilən park vətəndaşlarda məmnunluq yaradıb. Bu gün paytaxtımızda dövlət başçısının göstərişinə əsasən, yüzlərlə nümunəvi məhəllələr yaradılıb. Binaların fasadları, dam örtükləri, blokları təmir olunub, su təchizatı sistemi yenilənib.

Əlbəttə ki, ölkənin iqtisadi və maliyyə imkanları genişləndikcə bu, hər bir rayonun, qəsəbənin, bölgənin, həmçinin insanların gündəlik həyatında özünü büruzə verir. Bu gün pandemiya dövrünü yaşamış olsaq da, sosial layihələr uğurla icra olunur. Görülən işlər sağlam mühitə, insanların sağlam yaşayış tərzinə yönəlib.

Zümrüd BAYRAMOVA

Şuşa bəyannaməsinin mahiyyəti ondan ibarətdir ki,...

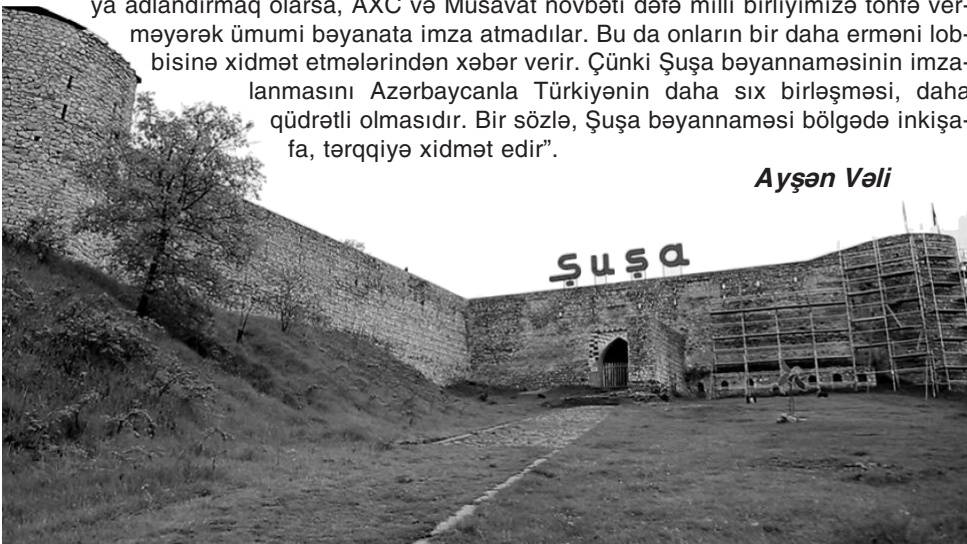
“1 5 iyun 2021-ci tarixli müttəfiqlik haqqında imzalanan Şuşa Bəyannaməsi əlbəttə ki, tarixi bir nailiyyətdir və Azərbaycanla Türkiyənin bundan sonra da birgə daha güclü olmasına təkan verəcək. Birincisi 15 iyun tarixində imzalanması ilk növbədə ölkəmizdə Milli Qurtuluş Günü kimi qeyd olunan bir tarixdir və 28 il ərzində parçalanmaqdan, xalqımızın məhv olunmasından qurtulduğumuz gündür. Bu günü məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının məhv olunmasının qarşısının alınması günü kimi qeyd edirik. Bu, 28 il ərzində Azərbaycanın haradan haraya gəlməsini göstərir. Bu illər ərzində Azərbaycan doğrudan da böyük bir yol keçib. Bu da onun qüdrətli bir dövlətə çevrilməyindən xəbər verir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında deputat Cavid Osmanov deyib.

Onun sözlərinə görə, ikincisi bu bəyannamənin adı, yəni, müttəfiqlik haqqında “Şuşa bəyannaməsi” bir çox şeydən xəbər verir: “Burada Azərbaycan məhz işğal altında olan torpaqlarımızı və Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı olan Şuşada imzalanması əlbəttə ki, əlamətdar bir hadisədir. Şuşa bəyannaməsi bölgədə uzun müddət sülhün, əmin-amanlığın qorunmasına, ölkələrin qarşılıqlı əməkdaşlığına, inkişafına və xalqların firavan yaşamasına böyük töhfə verəcək. İki ölkə arasında imzalanan bu bəyannamə iki qardaş ölkəni daha da yaxınlaşdırır. Biz bundan sonra da böyük bir inkişaf yolu görəcəyik. Bu həm də bütün sahələrdə hüquqi bazanın yaranmasına da böyük töhfə verib. Burada isə ilk növbədə hərbi əməkdaşlıqdan danışa bilərik. Ölkəmizə qarşı hər hansı bir təcavüz olarsa, iki qardaş ölkənin birgə məsləhətləşməsi və hərbi dəstək göstərməsi, hərbi sənayenin inkişafı, Zəngəzur dəhlizinin açılması çox vacib rol oynayır. Bu dəhliz eyni zamanda qardaş Türkiyə ilə Azərbaycanı birləşdirən nəqliyyat və dəmir yolu xəttidir”.

Deputat sözlərinə belə davam edib: “Digər bir tərəfdən Türkiyə və Azərbaycan enerji daşıyıcıları qurumlarının birgə fəaliyyəti nəticəsində Avropanın enerji şəxələndirməsinə növbəti bir töhfə verməsi iki ölkə arasında Avropa ölkələri ilə daha sıx əməkdaşlıq etməsinə böyük təkan verəcək. Eyni zamanda, iqtisadi imkanlarımızı daha da gücləndirəcək. Digər bir tərəfdən diaspora, media, mədəniyyət, gənclər siyasəti, idman təhsil və digər sahələrdə əməkdaşlıq edilməsi iki qardaş ölkəni biri-birinə daha çox bağlayır”.

“Əlbəttə ki, ölkəmizdə 48 siyasi partiyanın bu bəyannaməyə dəstək verməsi, birmənalı olaraq yüksək qiymətləndirilməsi, Azərbaycan dövlətinin yanında olduqlarını bildirməsi ölkəmizdə milli birliyə verilən növbəti bir töhfədir. Çünki son illər ərzində bu sahədə böyük işlər görülüb. İstər Vətən müharibəsində, istərsə də indiki dövrdə də biz gördük ki, milli birlik olduğu yerdə bütün qarşıda olan problemləri həll edə bilərik. Çox təəssüf ki, Şuşa bəyannaməsinin imzalanmasında iki siyasi partiya, yəni, əgər bunları siyasi partiya adlandırmaq olarsa, AXC və Müsavat növbəti dəfə milli birliyimizə töhfə verməyərək ümumi bəyanata imza atmadılar. Bu da onların bir daha erməni lob-bisində xidmət etmələrindən xəbər verir. Çünki Şuşa bəyannaməsinin imzalanmasını Azərbaycanla Türkiyənin daha sıx birləşməsi, daha qüdrətli olmasıdır. Bir sözlə, Şuşa bəyannaməsi bölgədə inkişafa, tərəqqiyə xidmət edir”.

Ayşən Vəli

“Çiçəklənən Ermənistan”: “Ölkədəki siyasi böhran aradan qaldırılmayıb”

Hələ də süni şəkildə nifrət və rəqiblərini qəbul etməməyin çox yaxşı nəticələrə gətirib çıxaraacağına inanırıq və bu, siyasi böhranın həqiqətən dəf edilməsi ilə əlaqədardır. SİA Ermənistan məxsus mətbuat səhifələrində yayımlanan məlumatlara istinadən xəbər verir ki, “Çiçəklənən Ermənistan” partiyasının parlament fraksiyasının katibi Arman Abovyan bunu 22 iyun tarixində NEWS.am saytına verdiyi müsahibəsində söyləyib. O, təəssüflə qeyd edib ki, bu seçkilərdə əsas tendensiyalar hələ də nifrət, təhdid, təhqir idi.

“Biz qəsdən bu sahəyə girmədik. Seçkilərin gedişatına gəlincə, bütün proseslər gözənilirdi. Polis, MSK, İnsan Hüquqları Müdafiəçisi ofisi tərəfindən qeydə alınan çoxsaylı pozuntularla bağlı faktları və məlumatları nəzərə alaraq, hələ qiymətləndirmə barədə qərarlarını bildirmirik. İstintaqın nəticələrini gözləyəcəyik. Bu araşdırmaların nəticələrinə əsasən mövqeyimizi bildirəcəyik. Bir çox qanun pozuntuları qeydə alınıb, po-

zuntular haqqında çox məlumatlar ortaya çıxıb. Bu yalnız bizimlə əlaqəli deyil. Səslərin sayılması zamanı işıqlar niyə sö-nüb? Analitik xidmətlərimiz bütün bunları öyrənir. Bu məlumatlara əsasən müvafiq nəticələr çıxara-calıq”, deyər Arman Abovyan bildirib.

O, bu mərhələdə digər siyasi qüvvələrlə məsləhətləşmələrin hələ aparılmadığını qeyd edib. “Cəmi iki gündür. Gəlin bir nəfəs alaq, baxaq”, deyib fraksiya katibi.

Xatırladaq ki, iyunun 20-də Ermənistan-da Milli Məclisə erkən seçkilər keçirilib. Seçkilərin nəticəsinə əsasən yeni parlamentdə, “Mülki Müqavilə”, “Ermənistan” bloku və “Mənim Şərəfim var” olmaqla üç siyasi qüvvə olacaq. Qeyd etmək lazımdır ki, seçki kampaniyası zamanı və səsvərmə günü çoxsaylı qanun pozuntuları barədə məlumatlar yayılıb. Hətta bu barədə əlaqədar qurumlara da müraciətlər olunub.

İnam Hacıyev

Vüqar Rəhimzadə: “Prezident İlham Əliyevin təqdim etdiyi sülh modeli işğalçı dövlətin çətinliklərdən xilas deməkdir”

Bu gün regionun və dünyanın siyasi mənzərəsinə diqqət yetirdikdə bu realılıq özünü qabarıq şəkildə büruzə verir ki, Azərbaycanın tarixi Zəfəri yeni əməkdaşlıq formatlarının yaranmasına geniş imkanlar yaratmaqla yanaşı, beynəlxalq ələmi həqiqətlərə düzgün yanaşma ortaya qoymağa məcbur edir. Bu isə dünyanın yeni siyasi mənzərəsinin formalaşmasını, hüquq probleminin aradan qaldırılmasını şərtləndirir.

qeyini möhkəmləndirdi”.

“Azərbaycanın həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində Ermənistan regionun siyasi və iqtisadi həyatından təcrid olunaraq kənarda qaldı, ölkənin iqtisadiyyatı çökdü, əhəlinin sosial durumu ağır-laşdı, Ermənistan xarici yardımından asılı vəziyyətə düşdü”, - söyləyən baş

redaktor bildirib ki, işğalçı Ermənistan heç bir sahədə Azərbaycanla rəqabət aparmaq imkanında olmadığını bir daha təsdiqlədi. İqtisadi böhran içərisində çabalayan Ermənistan işğalçılıq siyasəti ucbatından bütün enerji layihələrindən kənarda qalmaqla büdcəsinin 70-80 faizini erməni diasporunun ayırdığı vəsait hesabına formalaşdırdı. Ermənistan 44 günlük Vətən müharibəsində məğlubiyyəti ilə illərdir yaratdığı “məğlubedilməz erməni ordusu” mifini alt-üst etdi. Dünya ən güclü ordunun Azərbaycan Ordusu olduğunu nəinki təsdiqlədi, 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində Zəfərimizlə müharibə təcrübəmizin öyrənilməsinin vacibliyini bildirdi. Müharibə taktikamızın dərsliklərə salınacağı inkar edilmir.

V.Rəhimzadə bu məqamı da xüsusi qeyd edib ki, Azərbaycanın həyata keçirdiyi fəal diplomatiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmağa, erməni yalanlarını ifşa etməyə imkan verdi. Döyüş meydanında və informasiya cəbhəsində üstünlüyü əldə edən Azərbaycan bir daha bu realılığı ortaya qoydu ki, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsaslanan təbliğat uğurlu olur, eyni zamanda, qələbə ilə başa çatır. Baxmayaraq ki, Ermənistan 30 ilə yaxın dövrdə havadarlarının dəstəyi ilə həqiqəti ört-basdır edir, yazdıqları saxta tarixi həqiqət kimi sırımağa çalışırdı. Bir sözlə, müharibədən sonra Ermənistanda yaşanan iqtisadi, siyasi böhran sonda növbədənəkar parlament seçkilərinə yol açdı. Ermənistan cəmiyyəti ayağa qalxdı, Köçəryan və Sarkisyanın simasında onilliklərlə insanları düşməncilik ab-havasına kökləyərək ölkəni və xalqı qarət edən sistemi tarixin arxivinə göndərməyə məcbur etdi.

Düzgün müəyyənləşdirilən, hədəflərə əsaslanan siyasətin uğurların başlanğıcı olduğunu diqqətə çatdıran baş redaktor qeyd edib: “Prezident İlham Əliyev strateji hədəfləri düzgün müəyyənləşdirərək və hədəfə çatmaq üçün zəruri mexanizmləri formalaşdıraraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasına nail oldu. 30 ilin işğalına son qoyuldu, ədalət zəfər çaldı. Ermənistan növbədənəkar parlament seçkilərində Koçəryan-Sarkisyan cütliyünün məğlubiyyəti göstərdi ki, erməni xalqı 44 günlük müharibədən sonra yaranmış yeni geosiyasi mənzərəni, müharibənin nəticələrini qəbul edir, revansistlərə yenidən meydan vermək niyyətində deyil. Revansistlər bütün qüvvələrini səfərbər etsələr də, xaricdən ciddi dəstək alsalar da, iflasa uğradılar və Ermənistanın siyasi arenasında tam küncə sıxışdırıldılar”.

“Seçkilərin nəticələri həm də Qərbin qələbəsi deməkdir”, - söyləyən baş redaktor onu da bildirib ki, Nikol Paşinyanın Qərblə ciddi bağlantılarının olduğu, Soros Fondunun diktəsi ilə hərəkət etdiyi bir daha öz təsdiqini tapdı. “Qarşıdan gələn dövrdə Ermənistan hakimiyyəti konstruktiv mövqe nümayiş etdirərsə, işğalçı ölkə artıq formalaşmış yeni geosiyasi reallığın yaratdığı imkanlardan bəhrələne və dinc həyatını qura bilər. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin təqdim etdiyi sülh modeli, yeni reallıqlar fonunda yaradılması zərurətə çevrilən əməkdaşlıq formatında Ermənistanın təmsilçiliyi işğalçı dövlətin çətinliklərdən xilas deməkdir”, - deyər o əlavə edib.

Hikmət Babaoğlu: “Ermənistandakı hazırkı vəziyyət məhz Azərbaycanın yaratdığı yeni geosiyasi reallıqdır”

“Ermənistanda seçkilər başa çatdı və Paşinyanın rəhbərlik etdiyi “Vətəndaş müqaviləsi” partiyası təqribən 54 faiz seçicilərin səsini almaqla parlamentdə özünə çoxluğu təmin edə bildi. Bu o deməkdir ki, Paşinyan koalisiyasız, təkbaşına hökumət qura biləcəkdir. Əlbəttə ki, seçki ərəfəsində və seçkinin gedişi müddətində verilən proqnozlar maksimum Paşinyanın partiyasına 40 faiz səs verilə biləcəyini güman edirdi. Amma göründüyü kimi, erməni seçicisi bir qədər proqnozlardan fərqli davrandı. Ancaq bu 54 faiz erməni seçicisinin şüurlu seçimi deyildi. Heç mövcud reallığı dərk edərək ona adekvat reaksiyasının ifadəsi kimi də qiymətləndirilməməlidir”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu deyib.

Deputat bildirib ki, bu seçim daha çox psixoloji intuitiv arzunun reallaşdırılması idi. Çünki hələ də Ermənistan cəmiyyəti və seçiciləri mövcud reallığı dərk etməkdən xeyli uzaqdır, ancaq şüurlu idrakla başa düşürdülər ki, başqa çıxış yolları yoxdur və intuitiv olaraq mövcud reallığı qəbul etmə instiktini siyasi müstəvidə reallaşdırdılar. Çünki bunun əksi, yəni bu gün seçkinin nəticəsində ortaya çıxan reallığın əksi Ermənistan üçün vətəndaş müharibəsi, qarşıdurma və yenidən müharibə perspektivlərinin yaranması idi. Bax, erməni seçicisinin psixoloji intuitiv arzusunun reallaşdırılması hadisəsi deyəndə bu başa düşülməlidir. Əlbəttə ki, Azərbaycan üçün də seçkilərin nəticəsi maraq doğuran idi. Çünki rəsmi Bakı əvvəlcədən bəyan etmişdi ki, revanşistlərlə, radikal qüvvələrlə Azərbaycan əsla və əsla əməkdaşlıq etməyəcəkdir. Elə seçkilərin nəticəsindən də görünen odur ki, yeni formalaşacaq hakimiyyət 10 noyabr 2020-ci ildə

razlaşmanın tələblərini daha qətiyyətlə icra edə biləcək siyasi iradə nümayiş edirmək imkanı əldə edib. Çünki üçtərəfli razlaşmanı imzalamış siyasətçinin, yeni Paşinyanın rəhbərlik etdiyi partiya qalib gəlib və yeni koalisiyasız hökumət qurmaqla daha rəssional addımlar atmaq imkanına sahib olacaq.

Millət vəkiliyinə sözlərinə görə, əslində, Ermənistanın siyasi sistemində nəzər salsaq görəcəyik ki, mövcud gerçəklikdə, mövcud reallığı dərk edərkən bundan sonra regionun gələcəyi ilə bağlı müsbət impuls verə bilən yeganə siyasi partiya elə Paşinyanın partiyası idi və yaxud Paşinyan idi. Doğrudur, onun mövqeyi də bir qədər tərəddüdüldü idi, qəti deyildi, amma buna baxmayaraq hər halda biz bilir ki, Paşinyan 10 noyabr üçtərəfli razlaşmaya imza atmış baş nazirdir, siyasətçidir. Ona görə Azərbaycanın maraqları kontekstində və bütövlükdə regionun sabitlik arzuları kontekstində bu məsələni qiymətləndirərkən görəcəyik ki, Paşinyanın quracağı hökumət şübhəsiz ki, 10 noyabr 2020-ci ildən sonra formalaşmış yeni reallıq istiqamətində pozitiv və rəssional addımlar atmaqla biləcək yeganə siyasi partiyadır. Ona görə də Ermənistanda bundan sonra hadisələrin müsbət tendensiyalar üzrə inkişafına dair çox ehtiyatlı nikbin proqnozlar vermək mümkün ola bilər.

“Nəzərə almaq lazımdır ki, seçki öncəsi Ermənistan cəmiyyətinin hə-

dindən artıq qütbləşməsindən söhbət gedirdi. Seçkidən sonra ilk yeri tutan iki partiyanın yenidən seçkilərin ikinci turuna gedə bilməsi ehtimalı proqnozlaşdırılırdı və beləliklə, koalisiyon hökumət perspektivləri müzakirə olunurdu. Şübhəsiz ki, bütün bunlar ən pis ssenarilər idi. Ancaq yenidən Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsi əslində köhnə yeninin yenilənməsidir. Yeni 2018-ci ildə hakimiyyətə gələn Paşinyan Ermənistan siyasi sistemində yeni bir reallıq gətirməyi bacardı. Bu isə həmin o yeni reallığın köhnəmiş və yenidən təkrarı deməkdir. Ona görə də əlbəttə ki, hadisələrin bu cür inkişafı bütövlükdə bir qədər tərəddüdülsə də, bundan sonrakı mərhələdə regional integrasiya, Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin yaxşılaşdırılması, sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyası məsələləri və nəhayət, Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı hadisələri müsbət istiqamətdə proqnozlaşdırmaq üçün əsaslar verir. Dolayısı ilə əgər bir cümlə ilə ifadə etməyə çalışsaq belə deyə bilərik ki, ən pis ssenarilər içərisində daha az pis olan bir ssenari gerçəkləşdi. Və düşünürəm ki, indiki şərtlər içərisində bundan artığını da gözləmək olmazdı. Beləliklə, bundan sonra 20 noyabr üçtərəfli razlaşmasının reallaşdırılması üçün daha qəti addımların atılacağını mümkün hesab etmək olar.

Nəzərə almaq lazımdır ki, Ermənistanda artıq nəticəsi belli olan 20 iyun parlament seçkiləri, Azərbaycanın tarixi zəfəri ilə başa çatdı 44 günlük müharibənin yaratdığı yeni reallığın gətirdiyi məcburiyyətdən doğmuşdu. Ona görə də, kimin necə qiymətləndirməsindən asılı olmayaraq, Ermənistandakı hazırkı vəziyyət məhz Azərbaycanın yaratdığı yeni geosiyasi reallığın Ermənistanın siyasi sistemi tərəfindən qəbul edilməsi hadisəsidir”, - deyər Hikmət Babaoğlu vurğulayıb.

Dünyanın aparıcı hotel brendləri paytaxtımızdadır

Ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin yüksəlməsi, sosial inkişafı bütün sahələrdə nailiyyətlərin əldə olunmasına ciddi zəmin yaradıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ardıcıl olaraq həyatın bütün sahələrinin inkişafı üzrə həyata keçirdiyi islahatlar, qəbul olunmuş dövlət proqramları Azərbaycanın dünyanın inkişaf etmiş ölkələri arasında özünə layiqli yer tutmasına səbəb olub. Azərbaycan iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən neft və bununla bağlı imzalanan beynəlxalq sazişlər, müqavilələr dövlətin maliyyə vəsaitinin yüksəlməsinə və bunun müqabilində ölkənin bütövlükdə sferasının dəyişməsinə gətirib çıxarıb. Ölkəmizdə müasir tələblərə cavab verən hotellərin inşası da əlbəttə ki, Azərbaycanın iqtisadi gücünün göstəricisidir.

Azərbaycanın bölgənin lider dövlətinə çevrilməsi dünyanın ən məşhur firma və şirkətlərinin, brendlərinin ölkəmizə diqqətinin artmasına səbəb olub. İqtisadi inkişaf nəticəsində turizm sektoruna da xüsusi dövlət qayğısı, o cümlədən sahibkarlıq fəaliyyətinə əlverişli mühitin yaradılması dünyanın tanınmış otellərinin də ölkəmizə axınını gücləndirib. Əgər bu gün “Four Seasons”, “Fairmont”, “Mriott”, “Hilton”, “Kempinski”, “Jumeirah”, “Sheraton”, “Hyatt” kimi dünyanın səkkiz aparıcı hotel brendi Bakıdadırsa, artıq bu ölkəmizin inkişafının bir göstəricisidir. Belə brendlərə yalnız dünyanın ən inkişaf etmiş şəhərlərində təsadüf olunur. Bakıda beşulduzlu hotellərin sayı durmadan artır. Beşulduzlu otellərdə rahat və gözəl yerləşmə, yüksək xidmət və cazibəli interyer diqqəti cəlb edir. Təbii ki, belə hotellərin inşası Azərbaycana gələn turistlərin marağının artmasına əhəmiyyətli dərəcədə səbəb olacaq. Bu günlərdə paytaxtımızda daha bir beşulduzlu otelin “Intercontinental” otelinin açılışı oldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci Xanım Mehriban Əliyevanın açılışda iştirak etdikləri otel yeddimərtəbəlidir. “Intercontinental” otelinin istifadəyə verilməsi bir daha onu göstərir ki, dünyada pandemiyanın davam etməsinə, iqtisadi və maliyyə çətinliklərinə baxmayaraq, ölkəmizdə sosial-iqtisadi infrastruktur layihələrin icrası dayandırılmayıb və bu davamlıdır.

COVID-19 virusunun yayılmasına qədər Azərbaycana saysız turistlərin səfəri danılmazdır. Dünya ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycanda da pandemiya turizmin inkişafına ciddi manələr yaratmış oldu. Bu gün əminliklə deyə bilərik ki, aparıcı sənaye sahəsinə çevrilən turizm ölkəmizdə rəqabətə davamlıdır. Bu da, ən birincisi ölkəmizin çox əlverişli iqtisadi-coğrafi mövqeyə malik olması ilə bağlıdır. Bununla yanaşı, qeyd etdiyimiz kimi, bir çox turizm mərkəzlərinin yaradılmasıdır. Bakıda brend şəbəkələrə aid bir neçə beşulduzlu otelin açılması Azərbaycanda turizmin inkişafına göstərilən diqqətin bir nümunəsidir. Bu gün neinki paytaxt Bakıda, eləcə də Azərbaycanın bir çox yerlərində ən müasir səviyyədə hotellər tikilib. Şimal-qərb zonasında, Şamaxıda, Qəbələdə, Şəkida, Qubada və başqa məkanlarda müasir tələblərə cavab verən otellər inşa edilib.

Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə, ölkə həyatının digər sahələri kimi, turizm sektoruna da ayırdığı diqqətin nəticəsidir. İnkişaf etmiş sivil dünyanı maddi abidələrlə, yeraltı və yerüstü sərvətləri ilə heyretləndirən Azərbaycanda yay turizmi ilə yanaşı, qış turizm bazasının yaradılması mövsümlilik anlayışını aradan qaldırmaqla davamlı turizmə nail olmağa şərait yaratdı. Şahdağ qış-yay turizm kompleksinin yaradılması Azərbaycanın qış turizminin inkişafında uğurlara gətirmiş oldu. Dünyadakı bu tipli komplekslərdən müasirliyi və universallığı ilə fərqlənən kompleks Şahdağ qış-yay turizm kompleksi müasir tələblərə cavab verir.

Azərbaycanda yol, nəqliyyat və digər infrastrukturun müasirləşdirilməsi turizmin inkişafına yol açır. Təbii ki, müasir otellərin, beşulduzlu “Intercontinental” otelinin istifadəyə verilməsi turizm sektorunun inkişafına dəstəklə yanaşı, otel biznesinin genişləndirilməsi, turistlərin rahatlığının təmin olunması, yeni iş yerlərinin yaradılması və Bakının ümumi inkişafına verilən töhfədir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Ermənistan seçicilərinin revanşist qüvvələrə birmənalı cavabı

Ermənistanda yerli politexnoloqlar və xarici müşahidəçilərin “ölkənin seçki tarixində ən gərgin keçən seçkilər” adlandırdıqları növbədənəkar parlament seçkiləri gözlənilməz nəticələrlə başa çatdı. AZƏRTAC seçkinin yerli siyasətçi və təhlilçiləri, habelə beynəlxalq müşahidəçiləri təəccübləndirən nəticələrinin nə ilə bağlı olduğuna nəzər salır.

Azərbaycanla müharibədə acınacaqlı məğlubiyyətə uğrayan Ermənistanın kapitulyasiya aktı imzalamasından sonra müxalifət ardıcıl mitinqlərdə baş nazir Nikol Paşinyanı istefaya çağırırdı və 4 aylıq ısrarlı tələblərdən sonra hakim partiyanın parlament çoxluğu növbədənəkar seçkilərə getmək haqqında qərar verdi. Bu, Əbu-Dabidəki Nyu-York Universitetinin professoru, tarixi sosiologiya üzrə mütəxəssis Georgi Derluqyana görə, ilk baxışda, Paşinyan üçün intihar bərabər qərar idi. 44 günlük müharibədə “itirilən” işğal zonalarından əlavə, 5 minə yaxın hərbcinin ölümü və ağır iqtisadi böhran yeni seçkilərə gədən baş nazir və onun komandasına yaxşı nəşə vəd etmirdi, lakin komanda son 33 ildə erməni cəmiyyəti üçün “həll edilmiş” kimi görünən məsələlər barədə həqiqətləri demək yolunu seçdi. 2021-ci il yanvarın 21-də parlamentə hesabatında “Müharibəni kiçik ərazi itkiləri ilə dayandırmaq mümkün deyildi”, - deyən Paşinyanın “qədim erməni şəhəri Şuşa”nın taleyi ilə bağlı suala cavabı neinki parlamentdə, bütün Ermənistanda və erməni diasporunda şok effekti yaratdı: “Siz demək istəyirsiniz ki, sakinlərinin 90 faizi azərbaycanlılardan ibarət olmuş Şuşa bu vəziyyəti ilə erməni şəhəridir?”.

“Vestnik Kavkaza” nəşrinin şərhçisi Andrey Petrov hesab edir ki, Ermənistan baş naziri prezidentlər İlham Əliyev və Vladimir Putin ilə üçtərəfli görüşdən sonra həqiqəti deməyi ən məqbul variant kimi seçdi: “Şuşanın Azərbaycan şəhəri olduğunu demək, əslində, müharibədən sonrakı Ermənistan-

da vəziyyətin stabilləşməsinə vacib addımlardan biri oldu”.

İki il əvvəl Xankəndinə gələn və “Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə”, - deyən, Şuşada yallı gədən, daha sonra Azərbaycan rəhbərliyi qarşısında “7 şərt” irəli sürən baş naziri indi Şuşa-

nın Azərbaycan şəhəri olduğunu deyirdi. Müharibədə cəbhə rayonundan xeyli uzaqda yerləşən yaşıyış məntəqələrinə, mülki şəxslərə raketlər də onun əmri ilə atılırdı. Müharibənin ilk günlərində xalqa müraciətlərində humanistlik prinsipini əsas tutan Prezident İlham Əliyev qarşı tərəfə də səslənirdi. Azərbaycan Prezidenti bəyan edirdi ki, işğalçı qüvvələrin Qarabağ ərazilərindən çıxarılması barədə dəqiq cədvəl verilən anda müharibəni dayandıracaq. Dəfələrlə edilən bu çağırışları sükutla qarşılayan da Paşinyan idi.

Seçkidən əvvəl Feysbuk səhifəsindən xalqa üz tutaraq “Xalqımız üçün ən mühüm məsələ dinc inkişaf dövrünün açılmasıdır. Biz bu yolla getməliyik. Bunun tək bizdən asılı olmadığına dair xəyalə dalmamağa deyəcəm. Xalq bilməlidir ki, biz onu hara aparmaq istəyirik”, - deyən də məhz Paşinyan idi.

Həmin çıxış iyun ayının 15-də, 100 il əvvəl imzalanmış Qars Müqaviləsinin ruhuna uyğun hazırlanan Şuşa Bəyannaməsinin imzalandığı gün edilmişdi. Yeri gəlmişkən, Bəyannamə imzalanandan sonra Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri İlham Əliyevlə Rəcəb Tayyib Ərdoğan bütün dünyaya, region ölkələrinə, xüsusilə Ermənistanla mühüm mesajlar verdilər. Türkiyə Prezidenti xoş məramını bir daha dilə gətirdi: “Türkiyə olaraq biz də coğrafi

qonşuluq əlaqələrimizi daha dərin əməkdaşlıqla yönəltmək istəyirik. Ermənistanın ona xoş niyyətlə uzadılan həmrəylik əlini tutmasını, ortaqlıq gələcəyi birlikdə formalaşdırmaq fərsətindən yaxşı istifadə etməsini arzu edirik”.

Bundan 25 gün əvvəl Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin “Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri” mövzusu üzrə videoformatda keçirilən müzakirələrdə səsləndirdiyi bu fikri xatırlatmaq da yerinə düşər: “Biz indi gələcəyə baxmalıyıq. 30 illik işğala, azad olunmuş ərazilərdə geniş miqyaslı dağıntılara və onların məhv etdiklərinə baxmayaraq, Azərbaycan gələcəyə nəzər salmağa, vahid integrasiya edilmiş Cənubi Qafqaz regionunun bir hissəsi olaraq öz gələcəyini planlaşdırmağa hazırdır. Ümid edirik ki, vaxt gələcək və biz, sözün əsl mənasında, Cənubi Qafqazda fəal əməkdaşlıqdan və integrasiyadan danışacağıq”.

Əminliklə iddia etmək olar ki, növbədənəkar parlament seçkilərdə sadə ermənilərin əksəriyyəti revanşist qüvvələrin təmsilçisi Robert Köçeryana deyil, son altı ayda Azərbaycana qarşı ritorikasında korrektorlarməyə çalışan Paşinyana səs vermələri Ermənistan cəmiyyətinin qonşularla dinc şəraitdə yaşamağın yeganə çıxış yolu olduğunu dərk etdiklərini göstərir. Bu ritorikani dəyişməyə Paşinyanı həm də Azərbaycanın hərbi, siyasi-iqtisadi gücü, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və iradəsi məcbur edib.

Ermənistan ictimaiyyətinin bu seçimini cəmiyyət olaraq girovuna çevrildikləri ideologiyasının mənasızlığını anlaması, habelə son 33 ildə yeridilən avantürüst siyasətdən bezməsi ilə izah etmək olar. Bunu Ermənistanda seçkiqabağı keçirilən çoxsaylı rəy sorğularının nəticələrindən də görmək mümkündür.

İyulun 1-dən toy, nişan, ad günləri kimi mərasimlərin keçirilməsinə icazə verilir. SİA-nın məlumatına görə, bu barədə “Xüsusi karantin rejiminin müddətinin uzadılması və bəzi məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması ilə bağlı tədbirlər barədə” Nazirlər Kabinetinin qərarında dəyişiklik edilib.

Qeyd edilir ki, son aylarda COVID-19 infeksiyasına yoluxma hallarının sayında əhəmiyyətli azalma və ümumi epidemioloji vəziyyətin müsbət doğru dəyişməsi həyata keçirilən effektiv tədbirlərin təzahürüdür. Müşahidə olunan müsbət tendensiya, habelə 2021-ci ilin əvvəlindən həyata keçirilməsinə başlanmış vaksinasiya prosesinin uğurla davam etdirilməsi xüsusi karantin rejimi çərçivəsində tətbiq olunmuş bir sıra məhdudiyyətlərin aradan qaldırılmasına əlavə imkanlar yaradır. Bununla əlaqədar, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargah 2021-ci il iyulun 1-dən aşağıda göstərilən şərtlər nəzərə alınmaqla şənlik mərasimlərinin (toy, nişan, ad günləri və s.) keçirilməsinə icazə verilməsi haqqında qərar verib:

50 nəfərdən 150 nəfərə qədər şəxslərin iştirakı ilə təşkil olunan şənlik mərasimlərinə münasibətdə:

yaşı 18-dən yuxarı olan bütün şəxslərin iştirakına yalnız COVID-19-a qarşı tam peyvənd olunması və ya COVID-19-dan sağalaraq immunitetə malik olması barədə təsdiqedicə sənəd (bundan sonra - COVID-19 pasportu) olduğu halda icazə verilir və şənlik mərasimlərində iştirak edən qonaqlar üçün tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən məcburi istifadə tələbi ləğv edilir;

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 26 may tarixli 151 nömrəli Qərarına əsasən 2021-ci il iyulun 1-dən etibarən COVID-19 pasport tələbi tətbiq olunan məkanlarda çalışan işçi heyətin (müvəqqəti işə cəlb edilmiş işçilər daxil olmaqla) azı 80 faizinin COVID-19 pasportuna malik olması mütləqdir (1 avqustədək birinci doza qeyd olunmuş vaksinasiya sertifikatı qəbul edilir). Şənlik mərasimində xidmət göstərən heyətin (musiqiçilər istisna olmaqla) tibbi maskalardan, əlcəklərdən və digər fərdi qoruyucu vasitələrdən istifadəsi məcburidir.

şənlik mərasimi keçirilən məkanın və ya

İyulun 1-dən toylara icazə verilir

müəssisənin sahibi tərəfindən həmin obyekt daxilində fəaliyyət göstərən tədbir zalları, onların tutumu və çalışan işçi heyət (müvəqqəti işə cəlb edilmiş işçilər daxil olmaqla) barədə məlumat müvafiq portala (icaze.e-gov.az[1]) daxil edilməlidir. Portal 2021-ci il 26 iyun tarixindən etibarən müvafiq məlumatları daxil etmək üçün aktiv ediləcəkdir.

keçiriləcək tədbirin tarixinə ən azı 5 gün qalmış tədbirin keçirilmə tarixi, başlama və bitmə vaxtı (saat 0:00-dan gec olmamaq şərtlə), qonaq sayı barədə məlumatlar portala daxil edilməlidir. Portal üzərindən qeydiyyatdan salınmayan və barəsində müvafiq məlumat daxil edilməyən şənlik mərasimlərinin keçirilməsi qadağandır;

göstərişlər"də[2] müəyyən olunmuş tələblərə uyğun olaraq təşkil edilməsinə icazə verilir (tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən istifadə tələbi saxlanılmaqla) və həmin şənlik mərasimlərində iştirak üçün COVID-19 pasportunun təqdim olunması tələb olunmur;

150 nəfərdən artıq iştirakçısı olan şənlik mərasimlərinin keçirilməsi növbəti yumşalma barədə qərar qəbul olunanadək qadağan edilir.

İctimai işə obyektlərinin monitorinqləri ilə yanaşı, 50 nəfərdən 150 nəfərə qədər şəxslərin iştirakı ilə təşkil olunan şənlik mərasimlərində koronavirus infeksiyasının idarə olunması ilə bağlı nəzarəti təmin etmək məqsədilə müntəzəm yoxlamalar aparılacaqdır. Monitorinq qrupları Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin və Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin nümayəndələrindən ibarət tərkibdə təşkil olunacaqdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinə əsasən epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin pozulmasına görə fiziki şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər dörd min manatdan beş min manatadək məbləğdə cərimə edilir, yaxud işin hallarına görə, xətanı törədən şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla, bir ayadək müddətə inzibati həbs tətbiq olunur, hüquqi şəxslər beş min manatdan on bir min manatadək məbləğdə cərimə edilir. Hüquqi şəxslər tərəfindən pozuntu halı təkrar baş verdiyi təqdirdə şənlik mərasimi keçirilən müəssisənin fəaliyyətinin dayandırılmasına dair qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda qərar qəbul edilə bilər.

- **Bildiyimiz kimi, artıq yay mövsümüdür. Hər kəs yayda müxtəlif qidalar istehlak etməklə öz sağlamlığının qayğısına qalmağa çalışır. Ümumiyyətlə, yayda necə qidalanmaq lazımdır? Sağlam qidalanma necə olmalıdır? Bu proseduru hansı qaydalarla tətbiq olunmalıdır ki, insanlar bir növ rejimə düşsün?**

- Nəzərə alsaq ki, artıq havalər istilənib və riskli məhsulların xarab olması, köhnəlməsi daha da sürətlənib. Yəni biz həmin məhsulları göz bəbəyimiz kimi qorumalıyıq. Əgər biz özümüzün və övladımızın sağlamlığını düşünürüksə, isti hallarda riskli məhsulları qorumaq üçün elmi araşdırmalara və s. gərək yoxdur. Çox sadə üsulla - soyuducuların temperaturunu düzgün tənzimləməklə biz bəzi riskli məhsulları qoruya bilərik. Soyuducuda temperatur maksimum müsbət 4 dərəcəyə tənzimlənməlidir. Nəzərə alınmalıdır ki, soyuducunun qapağı açıq bağlandıqına görə, hər dəfə temperatur daha da artır. Ona görə də, soyuducu maksimum müsbət 2 dərəcəyə tənzimlənməlidir ki, oraya bişmiş və yaxud qeyri-bişmiş məhsulları qoyduqda heç olmasa 72 saat həmin məhsul qala bilsin və zəhərlənmə halları baş verməsin. Bundan əlavə, xüsusilə yay aylarında soyuducuya diqqət yetirməlidir ki, çiy məhsullar onları yandırmasın. Uzaq bir səyahətə çıxarkən bəzi insanlar var ki, özləri ilə riskli məhsullardan hazırlanmış qidaları götürürlər. Əsasən biz müşahidə edirik, mayonezdən salat hazırlayırlar və uzaq bir səyahətə çıxarkən həmin mayonezli salata özləri ilə aparırlar. İstidə, tıxacda saatlarla o mayonez qalır. Daha sonra onu istehlak edirlər. Ona görə də, zəhərlənmə halları baş verir. Yaxşı olardı ki, uzaq bir səfərə çı-

xanda salat hazırlayarkən riskli məhsullardan deyil, zeytunyağı ilə hazırlanmış salatlara üstünlük versinlər.

- **Yay mövsümündəyik deyər insanlar əsasən üstünlük verdiyi qidalar meyvə və tərəvəzlərdir. Bəzən elə olur ki, bu meyvə və tərəvəzlərə elə maddələr qatılır ki, insanlarda xərçəng yaranır. Həmin maddələr hansılardır? İnsanlar meyvə**

və tərəvəz seçərkən hansı kriteriyaları üstün tutmalıdır?

- Biz müşahidə edirik qarpız, yemiş və alça kimi yay meyvələrini vaxtından əvvəl satırlar. Çox təsəffüflərsən ki, biz çox vaxt satıcıların üzərinə düşürük, amma əsas istehlakçılarda da günah az deyil. Nəyə görə, onlar vaxtından əvvəl yetişmiş, kal qidaları alıb istifadə etməlidirlər? Ümumiyyətlə bostan meyvələri iyulun axırları, avqustun əvvəllərində, sentyabr qədər sezon sayılır. Çünki bostan meyvələrinin olğunlaşma müddəti 2 ay yarımdır. Amma biz görürük ki, artıq bazarlarda qarpız, yemiş satılır. Bu kimi meyvə və tərəvəzlərə vaxtından əvvəl yetişməsi üçün nitrat, azot kimi kimyəvi qatqılardan və gübrədən istifadə edirlər. Bu da nitratın çoxalmasına səbəb olur və zəhərlənmə halları tez-tez baş verir. Vaxtından əvvəl meyvə və tərəvəzlərin rəflərdə olması böyük bir fərqləndirir və biz fərqləndirən oyu-

nuna düşməli deyilik.

- **Bazarlarda müxtəlif çeşiddə, müxtəlif adlarla qara çörəklərə rast gəlinir. Ümumiyyətlə keyfiyyətli qara çörək necə olmalıdır?**

- Qara çörək tam çovdar ununun və tam buğda ununun qarışığından hazırlanır. Tam çovdar unundan hazırlansa, onu ye-

varsa, çörəkdən istifadə məsləhətli deyil. Əgər, orada karbohidrat olmasa, yəni düyü, tərəvəz, kartof olmasa, bir dilim çörək istehlak olunmalıdır. Həddindən artıq çox çörək yemək qaraciyərə zərər verir.

- **Küçələrdə qanunsuz heyvan kəsiminin şahidi oluruq. Belə ətləri alarkən insanlar nəyə diqqət etməlidirlər? Bu ətləri yeyərkən insan orqanizmində hansı proseslər baş verir?**

- Bu məsələdə əsas yük AQTAnın üzərinə düşür. AQTAnın bütün regionlarda fəaliyyətini davam etdirir və nümayiş etdirir. Amma gözü-müzün qabağında, şəhərdə aydın nöqtələr ki, var onlar gözə görünmüyüb. Yasamalda kilo ilə ət kəsib, ağacdan asıb satırlar. Bu məsələ ilə bağlı faktlar, sübutlar, şəkillər var. Ət ağaca deyir, toz-torpaq içindədir. Hava, damcı yolu ilə gələn bakteriyalar və viruslar ətə yapışır. Həmin ət kəsən yerdən dəqiqədə 100 dənə maşın keçir. Həmin maşınlardan çıxan toz-torpaq, tüstü ətin üstünə hopur. Heç o ətin üstünə heç nə örtürlər. Bu birmənalı olaraq düzgün deyil. Hər saatda orada mikroorqanizmlər çoxalır ki, bu da insan orqanizmində zəhərlənmələrə yol açır. Bazarlarda ət dükanlarında görürük soyuducu var. Lakin həmin əti kəsib, havada saxlayıblar. Sanki bu bir növ ənənəyə çevrilib. Ətin kəsildikdən sonra soyuducuda saxlanması nəticəsində həm mikroorqanizmlərin çoxalmasının qarşısı alınır, həm də hava, damcı yolu ilə gələn virus və bakteriyalardan uzaq olur və şüşəli soyuducunun içində normal temperaturda qalır. Bu da istehlakçı üçün birmənalı olaraq faydalıdır.

Həddindən artıq çörək yeyənlər - DİQQƏT!

Qida texnoloqu Ağa Salamovun SİA-ya müsahibəsi:

mək çox çətin və ağır olur. Ona görə də, qara çörəyə buğda unu da əlavə edilir. Bu da liflərlə zəngin olduğuna görə, həzm prosesi də yaxşı olur. İstehlakçılar qara çörək alarkən diqqət etməlidirlər ki, aldıkları qara çörək çovdar və buğda ununun qarışığından hazırlanmış olsun. Amma çox vaxt bunu bilmək olmur. Yaxşı, keyfiyyətli qara çörəyi tapmaq çox çətinindir.

- **İnsanlar çörək yeməlidirlərmi? Bəziləri qeyd edir ki, ümumiyyətlə çörəkdən imtina etmək lazımdır, çörək insanı kökəldir, məhv edir. Belə olan halda insanlar çörək tədarük etməlidirlərmi? Əgər edəcəklərsə, bu say nisbəti nə qədər olmalıdır?**

- Oturaq qəbilələrin vaxtında insanlar ət məhsullarını istehlak edirdilər. Daha sonra əkinçiliyə başladılar. Bunun nəticəsində onlar buğda və arpadan çörək hazırlayaraq, onu istehlak etməyə başladılar. Çörək istehlak etmək liflərə görə, vacibdir, karbohidrattır, enerji verir. Amma istehlak etdiyimiz çörək tam buğda unundan hazırlanmış və ya tam çovdar və ya tam buğda ununun qarışığından hazırlanmış olmalıdır. Yəni təmiz, keyfiyyətli undan hazırlanmış çörəyi istehlak etməliyik. Amma az miqdarda. Çünki çörək obezliyə, kökəlməyə gətirib çıxardır. Əlbəttə insanlar çörək istehlak etməlidirlər, amma rasiona görə. Əgər, bizim boşqabımızda 180-200 qram zülal varsa, onun yanında 60 qram düyü olmalıdır və ya tərəvəz. Əgər, orada karbohidrat

Arzu Qurbanzadə

SİYASİ RAKURS

Xankəndi mitinqi - kim, hara və necə oynayır...

XANKƏNDİDƏ AKSIYA GƏRGİNLƏŞDİ NİYƏ MƏHS XANKƏNDİDƏ?

Qarabağ klanının mənsuqları artıq özlərinə belə sığışmırlar...

Xankəndi ermənilərinin keçirdikləri mitinqləri İrəvanda keçirilməli olan pinalaşdırılmış aksiyalarla paralel olmalı idi. Olmalı idi, amma olmadı.

Lakin görünür Ermənistandakı növbədənəkar parlament seçkilərdə uduzan Qarabağ klanının mənsuqları gərginliyi və özlərinin aktualılıqlarını saxlamaları üçün əsas Rusiyadan olan sponsorları qarşısında uğursuz oyunlarını oynayırlar. Başqa tərəfdən, Xankəndi doğumlu Araik Arutyunyanın Ermənistanda Nikol Paşinyanın mənzil-qəragahında yer alması etiraz üçün "şirna" rolunu oynamaqdadır.

Qarabağ klanının mənsuqları artıq özlərinə belə sığışmırlar. Çünki onlar bu dəfə Qarabağ ermənilərini Ermənistandakı seçkilərə cəlb edə bilmədilər. Halbuki onlar var qüvvələri ilə sübut etməyə çalışırlar ki, Qarabağdakı bütün ermənilər sanki Ermənistan respublikasının "vətəndaşlarıymışlar" və seçkilərdə də iştirak etməyə haqları-filanları çatırmış. Amma özlərini "respublika" elan etmələri buna mane olmuş. Nə qədər "həqiqət-pərəst", "ədalətli" və "demokratik" düşüncəliymişlər, necə deyirlər, adam lap "həsəd" aparır!

Fəqət, Paşinyanın

seçkilərdəki qələbəindən sonra bu ünsürlər də sıradan çıxarılacaqlar...

Amma daha bir məsələ budur ki, Araik müharibədə aldıkları ağır və sarsıdıcı məğlubiyyətdən sonra insanları sakitləşdirmək üçün dərhal Robert Koçaryanla Serj Sargsyanın əsas quldurbaşlarından olan Vitali Balasanyanı "təhlükəsizlik şurasına" rəhbər gətirdi, Koçaryanın bir neçə il əvvəl ölmüş baş cangüdəninin oğlunu isə saxta "DİN"ə təyin etdi. Fəqət, Paşinyanın seçkilərdəki qələbəindən sonra bu ünsürlər də sıradan çıxarılacaqlar. Necə deyirlər, hələ çox şey qabaqdadır və qabaqda olanlar da nə Ermənistanın, nə də qondarma "DQR"-in xeyrinədir. Qabaqda olanlar bilavasitə Azərbaycanın maraqlarına xidmət edəcək və buna doğru da inkişaf edir. Əks halda isə...

Görünən dağa nə bələdçi? Yəni "Dəmir Yumruq" məsələsi...

Rövşən RƏSULOY

birbaşa universitetə qəbul olma imkanları da burada öz əksini tapa bilər. Çünki bu vaxta qədər subbakalavrlar, birbaşa kolleci bitirənlər ali təhsil müəssisələrinə birbaşa imtahansız qəbul ola bilirdilər. Peşə təhsilində isə bu yalnız bir neçə informasiya yönümlü ixtisasa icazə verilmişdi". Elçin Əfəndi həmçinin qeyd edib ki, bu sahədə Azərbaycan Respublikasının və Türkiyə dövlətinin birgə əməkdaşlığından sonra düşünürəm ki, bu sahədə də uğurlu addımlar atılacaq və peşə təhsilini bitirənlər də ali təhsil müəssisələrinə imtahansız qəbul olmalarına da imkan yaradacaq: "Həmçinin peşə təhsilini bitirən şəxslərin işlə təminat baxımından da bu əməkdaşlığın olması çox vacibdir".

Peşə təhsilinə maraq necədir?

"Son dövrlər ölkəmizdə peşə təhsilinə maraq həddindən artıq artıb". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında təhsil eksperti Elçin Əfəndi deyib. Onun sözlərinə görə, bu sahə üzrə Azərbaycan Respublikasının Türkiyə dövləti ilə əməkdaşlıq qurması gələcəkdəki ixtisaslı kadrların hazırlanmasına birbaşa hesablanıb: "Eyni zamanda peşə təhsilinə marağın artmasına təkan verəcək. Düşünürəm ki, tədricən artıq peşə təhsilinin alan şəxslərin ləci bitirənlər ali təhsil müəssisələrinə birbaşa imtahansız qəbul ola bilirdilər. Peşə təhsilində isə bu yalnız bir neçə informasiya yönümlü ixtisasa icazə verilmişdi". Elçin Əfəndi həmçinin qeyd edib ki, bu sahədə Azərbaycan Respublikasının və Türkiyə dövlətinin birgə əməkdaşlığından sonra düşünürəm ki, bu sahədə də uğurlu addımlar atılacaq və peşə təhsilini bitirənlər də ali təhsil müəssisələrinə imtahansız qəbul olmalarına da imkan yaradacaq: "Həmçinin peşə təhsilini bitirən şəxslərin işlə təminat baxımından da bu əməkdaşlığın olması çox vacibdir".

Arzu Qurbanzadə

Populist vədlərə söykənən erməni iqtisadiyyatı...

Bu dəqiqə Ermənistandakı yaşantılar mənə rus təmsilçisi İvan Krilovun "Sazəndələr"ini xatırladır: yeni hərə bir tərəfə çəkir, əksər siyasi lider olmaq istəyənlər də öz tezislərinin doğru olduğunu sübut etməyə çalışırlar. Deyim ki, bu "özünütdəqiqə" erməni siyasətçilərlə yanaşı ermənilərin iqtisadçıları da baş vurmağa başlayıblar.

Beləliklə, ötən gün erməni jurnalistləri başına yığıb seçkilərə qatılan partiya və bloklar haqqında danışan Ermənistan Mərkəzi Bankının keçmiş rəhbəri, iqtisadçı Baqrat Asatryan ölkədə baş nazir olmaq istəyənlərin praktiki olaraq heç bir iqtisadi proqrama sahib olmadıqlarını bildirib.

Onun sözlərinə görə, seçki kampaniyaları dövründə namizədlərin heç biri, praktik olaraq, seçki proqramlarının iqtisadi tərkib hissələrinə toxunmadılar. İqtisadçı bunu onların ölkənin gələcək iqtisadi inkişafı ilə bağlı hər hansı bir proqrama malik olmamaları ilə əlaqələndirmək istəməsə də, amma reallıqlar ona bunu deməyə əsas verdiyini də gizlətməyib.

Təbii ki, iqtisadiyyatın inkişafı ilə bağlı düşünülməmiş və ya balanssız bir qərar Ermənistanı bundan sonra daha da dilənçi kökünə sala bilər.

Qeyd edək ki, Asatryan dediklərini əsaslandırmaq üçün Paşinyan hökumətindən nümunə gətirib. Onun dediyinə görə, 2018-ci ildə hakimiyyətə gələn Nikol Paşinyan ilk olaraq ölkədəki təqaüdlərin miqdarını bir neçə min dram qaldırdı. Bundan əlavə o, 2020-ci il yanvar ayının 1-dən işə minimum əmək haqqını 55 min dramdan 68 min drama qaldırdı. Təbii ki, qaldırmaq asandır. Amma bu artımlar nəylə ödənilməlidir? Belə ki, Nikol hakimiyyətinin 3 ili ərzində Ermənistanın dövlət borcu bu ödəmələr hesabına 2 milyard dollar da artdı...

Asatryanla görə, bu gün hökumət əsaslı xərclərə deyil, cari borclara xərclənən böyük borclar çəkir ki, deyəsən bunu sonu hələ də görürmür...

Məsələ bundadır ki, seçki kampaniyası zamanı Paşinyan 2026-cı ilə qədər ölkədəki minimum əmək haqqını bu dəfə 68 min dramdan ən azı 85 min drama qaldıracağı barədə erməni seçicilərinə söz verib. Maraqlıdır ki, Nikol pensiyaların orta ölçüsünü indiki 43,5 min dramdan ən azı 61 min darama qaldıracağı barədə də vəd edir... "bu dəfə deyən gərə, nəynən, ay Nikol?"

...Yaxşı, deyək ki, Nikol iqtisadçıları yaxın beş il üçün ölkədə orta illik 7 faiz iqtisadi böyümə ehtimal edirlər, bəli, ehtimal edirlər, hansı ki, bu yuxarıdakı rəqəmlərə heç cür uyğun gəlməyən bir böyümdür...

...Məsələ bundadır ki, seçkidə qalib olmaq üçün yalan vədlər vermək olar, amma bütün bunlar əsassızdır. Ölkədəki əsil reallığa diqqət çəkən Asatryan bu gün Ermənistanda təkə qida məhsullarının 8 faiz bahalaşdığını diqqətə çatdırıb. Onun fikrincə, bu o deməkdir ki, vətəndaşların sosial vəziyyətinin pisləşməsi prosesi hər gün sürətlənir. 2020-ci ilin sonunda ÜDM-ə olan milli borcun təxminən 63-64 faiz təşkil etdiyini bildirən sabiq bankirə görə, yeni öhdəliklər olmadıqca iqtisadiyyatın inkişafından da danışmağa dəyməz. Çünki ölkədə maliyyələşdirməyə ehtiyac var və daxili imkanlar yetərli deyil, buna görə də hökumət yaxınlarda yeni borc cəlb etməli olacaqdır.

...Yeri gəlmişkən, Asatryan Ermənistanda baş nazir olmaq istəyən sabiqlərin də "iqtisadi proqramlarının" populist vədlərdən başqa bir şey olmadığını bildirib.

Ağasəf Babayev

ABŞ demokratların minabazlıq oyunları: Filip Rikerin simasızlığında!

Təqdim olunan xəritələrin faktiki olaraq 100%-lik nəticələrə əsaslanmaması məlumatı yayıldıqdan sonra artıq tam əminliklə demək olar ki, ABŞ demokratlarının “xəritə əməliyyatlarının” iki məqsədi var idi

Əgər əvvəllər ABŞ-ın ölkəmizə qarşı hər ədalətsiz addımı bizlərdə müəyyən təəccüb yaradırdısa, indi həmin təəccüb təəssüflə əvəzlənməyə başlayır. Yeni zaman keçdikcə maskalar çıxır və

tics/874727.html

<https://sia.az/az/news/politics/875135.html>

<https://sia.az/az/news/politics/875622.html>

Əslində, çox təəssüf ki, biz haqlı çıxdıq və Filip Riker bizə qarşı etdiyi bu hərəkətləri ilə Avropada qazandığı “axmaq” siyasətçi renoresini bir daha möhürləmiş oldu.

Təqdim olunan xəritələrin faktiki olaraq 100%-lik nəticələrə əsaslanmaması məlumatı yayıldıqdan sonra artıq tam əminliklə demək olar ki, ABŞ demokratlarının “xəritə əməliyyatlarının” iki məqsədi var idi:

- Birincisi, həmin günlərdə ABŞ Senatında növbəti il üçün Dövlət Departamentinin büdcəsinin müzakirələri zamanı Menendes başda olmaqla ermənipərəst senatorların “könlünü” al-

biz ABŞ-da şübhəli yollarla hakimiyyətə gəlmiş demokratların siyasətinin nə qədər hiyləgər olduğunun şahidlərinə çevrilişik. Elə son 30 ildə bizi təkidlə torpaqlarımızın itirilməsi ilə bərabər “status kvo”nu qəbul etməyə təzyiq göstərən, ermənilər tərəfindən zəbt olunmuş ərazilərdə, ekoloji, tarixi-archeoloji, iqtisadi və infrastruktur soyqırımının aparılmasının qarşısının alınmasına dair çoxsaylı çağırışlarımıza məhəl qoymayan, torpaqlarımızı azad etdikdən sonra isə uğradığımız haqsızlıqlara rəğmən, utanmadan göz yumduqları bu olayların nəticələrinin aradan qaldırılmasında, yəni bərpa və quruculuq layihələrində iştirak etmək (!) niyyətində olan demokratlardan axı başqa nə gözləmək olardı?!

Biz, bu yanaşma haqqında aşağıdakı məqalədə ətraflı yazmışdıq:

<https://sia.az/az/news/politics/875372.html>

Lakin ABŞ-ın bizə qarşı atdığı son addımı amerikalı demokratların özlərinin ifşası ilə nəticəsini tapdı. Belə ki, ABŞ-ın guya 15 erməni terrorçunun azad olunması müqabilində ermənilərdən mina xəritələrinin alınaraq bizə verilməsi də yalan çıxdı!

Bu yerdə biz “barmağımızı dişləyərək” yalnız belə nəticə hasil edə bilərik...

Beləliklə, minalarla bağlı fəaliyyət göstərən rəsmi nümayəndənin mə-

buata verdiyi açıqlamasında da bildirildi ki, təqdim olunan xəritələrin yalnız bir qismi - cəmi 50%-i dürüstdür, əksəriyyəti isə 20-30% faiz dürüstlüyə malikdir. Yaxşı, bəs bunu necə adlandırmaq olar?! Lakin bu yerdə biz “barmağımızı dişləyərək” yalnız belə nəticə hasil edə bilərik: Bu işə Avropada “ABŞ-ın axmaq siyasətçisi” ləqəbini qazanmış Filip Riker cəlb olunanda, biz bunu ehtimal etməliydik ki, burada nə isə başqa məsələlər də var. Ancaq SİA olaraq biz əvvəldən Rikerin kim olduğunu yazmışdıq ki, bu demokrat zəta inanmaq olmaz! Elə də uzağa getməyərək, vaxtında onun barəsində apardığımız qeydləri də diqqətinizə çatdırırıq:

<https://sia.az/az/news/politics/874727.html>

maq.

- İkincisi, Ermənistanda istər seçki qabağı, istərsə də seçkisonrası mühitdə açıq-aşkar Sorosun nümayəndəsi vəzifəsini icra edən Nikol Paşinyanın nüfuzunu artırmaq. Görünür, sorosçu demokratların planları baş tutdu...

Lakin bütün hallarda biz ABŞ-a verdiyimiz sözü yerinə yetirdik və 15 erməninin sağ-salamat, yanaqlarından qan daman vəziyyətində İrəvana təhvil verdik. Bundan sonra isə artıq ABŞ diplomatları, xüsusən də demokratlar qoluna məxsus şəxslər haqqında verilən məlumatlarla hər halda daha yaxşı tanış olub adekvat davranmaq lazımdır...

Rövşən RƏSULOV

İLHAM

Müxalifətin qara günləri başladı

Azad və demokratik dünyanın ayrılmaz hissəsi olan Azərbaycanın dövrün və zamanın tələblərinə uyğun olaraq sosial, iqtisadi islahatlar həyata keçirməsi səmərəli nəticə verir və qüdrətini hər keçən il daha da artırır. Yerləşdiyi regionun lideri olan və qazandığı yeni nailiyyətlərlə bu statusunu davamlı şəkildə möhkəmləndirən Azərbaycan artıq beynəlxalq hüququn güclü, nüfuzlu müstəqil subyekti kimi çıxış edir. Siyasi, iqtisadi, sosial, mədəni və digər sahələr üzrə yaşanan inkişafın biri-birini tamamlaması isə öz növbəsində ölkəmizi daha güclü, beynəlxalq miqyasda daha böyük nüfuz sahibi olan bir dövlətə çevirir.

Azərbaycanda 1990-1992-ci illərdə mövcud olan anarxiyanın, kaosun yaranmasında dağıdıcı müxalifətin indi ən maraqlı tərəflərdən biri kimi çıxış etməsinin səbəbləri hamıya yaxşı məlum olan həqiqətdir. Belə ki, ölkəmizdə demokratiyanın inkişaf etdiyi, cəmiyyətin mədəni rifah halının davamlı olaraq yüksəldiyi bir şəraitdə radikal düşərgənin təmsilçiləri yenidən hakimiyyətə gəlmək şanslarının sıfıra bərabər olduğunu yaxşı başa düşürlər. Hətta utopik olsa da, özlərini xalqın hakimiyyətinə alternativ ola biləcək bir qüvvə kimi təsəvvür edirlər.

Məhz bu səbəbdən radikal müxalifəti maraqlandıran əsas məsələ ölkəmizdə yenə qanunsuzluğun hökm sürməsi, insanların ən elementar hüquqlarının belə, pozulduğu bir şəraitin yaranmasıdır. Çünki dağıdıcı müxalifət 1990-cı illərin əvvəllərində olduğu kimi, belə bir şəraitdə yenidən insanların kortəbii inam dalğasında hakimiyyətə gələ biləcəyinə dair xəyallar qurur, bu xəyalın reallaşması üçün Azərbaycanın ən qatı əleyhdarları ilə, hətta ermənilərlə belə işbirliyi qurmaqdan çəkinmirlər. 44 günlük Vətən müharibəsində güclü və qüdrətli Azərbaycan ordusunun Ermənistanın hərbi texnikasını və canlı qüvvəsini tamamilə məhv edib torpaqlarımızı işğaldan azad etməsindən sonra dağıdıcı müxalifət ciddi narahatçılıqlar keçirməyə başlayıb. Çünki parlaq qələbə həm də onu diqtə edir ki, artıq onların istənilən hay-küyü, təxribatları “it hü-rər, karvan keçər” kimi dəyərləndiriləcək. Bu isə onların xarici maliyyə yardımlarından məhrum olmaları deməkdir.

Vəziyyətdən çıxmaq üçün şər və böhtana, yalana daha çox üstünlük verirlər. Demək olar ki, hər gün AXCP sədri Əli Kərimli, Müsavat başqanı Arif Hacıli xarici internet tv-lərə müsahibələr verib, erməni dostlarının maraq və mənafeələrinə uyğun açıqlamalar verirlər. Hələ arada bir utanıb çəkinmədən Paşinyanın, Koçaryanın, Sarkisyanın “demokrat” olmalarından misallar çəkib, yanıqlı ah da çəkirlər. Bununla bir növ sözügedən məxluqlarla həmrəy olduqlarını nümayiş etdirirlər. Ancaq Azərbaycanın geri zəkali müxalif məxluqları maliyyə əldə etmək üçün Koçaryana qardaş, Sarkisyanı dost və digərlərinə əməldən, dayıdan demələrindən asılı olmayaraq erməni diasporasının rəğbətini qazana bilməyəcəklər. Çünki erməni lobbisi Paşinyandan imtina etdiyi kimi, kərimlilərə, hacılılara da diqqət göstərmək marağında deyillər. Bu isə hələ uzun müddət Müsavatın, AXCP-nin maliyyə krizisi yaşayacağından xəbər verir. Söz yox ki, müxalifət yeni mənbələr axtarışına çıxacaqlar. Bu isə birbaşa Azərbaycanın dövləti və milli təhlükəsizliyinə təhlükə mənbəyidir. El arasında nahaq yerə demirlər ki, “özüsinin buğda süfrəsindən yalnızan pişik məqam düşəndə özününkünün qəsdinə duran çaqqala çevrilə bilər”. Müxalifət başbirlənlərinin bu gün sərgilədikləri xəyanət dolu siyasət el məsələsinin əsaslı və düzgün olduğunu təsdiqləyir.

Siyasi partiyaların yeniləşməsi, məzmun və forma etibarilə daha məhsuldar və effektiv gedişləri ehtiva edən yeni taktiki konsepsiya müəyyənləşdirməsi əsas şərt kimi dəyərləndirilir. Yeni seçkilərdə uduzanlar siyasətdən getməli, onların yerini pragmatik, konstruktiv qüvvələr tutmalıdır. Seçki məğlubiyyətinin dəfələrlə təkrarlanmasına rəğmən, radikal müxalifət liderləri belə bu addımı çoxdan atmalı idilər. Artıq nəinki cəmiyyət, heç rəhbərlik etdiyi partiyaların üzvləri də onların gələcəyinə inanmır. Son illər ərzində Müsavat və Xalq Cəbhəsi partiyalarının sıralarındakı “yarpaq tökülmü”nə nəzər salmaq kifayətdir. Kimlər getmədi? Kimlər tərk etmədi yumşaq “divan”dakı yerini? Müsavatda ancaq A.Hacıli və onun qardaşı Mustafa Hacıbəyli qalıbsa, AXCP-də yalnız Ə.Kərimli bir növ yalnız olaraq başını girməkdədir.

Ermənistanda “köhnə qvardiya” sarsıdıcı bir məğlubiyyətlə qarşılaşdı və bu adamlar bunu həzm etmək məcburiyyəti qarşısındadırlar. Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan 20 iyun tarixində keçirilən növbədənəkar parlament seçkilərində rüsvayçı məğlubiyyətlə üzləşdilər ki, bu, yəni seçkilərdə aşağı nəticə göstərmələri xalqın onlara münasibətinin təzahürü və isbatıdır. Keçmiş prezidentlərin hər ikisi onlara “rədd” cavabı verildiyinin fərqi yoxdur və üzləri olsaydı bundan sonra adam içinə də çıxmağa bil-məzdilər, amma utanmazlardan, həyası, abırı olmayanlardan bunu gözləməyə dəyməz.

Ermənistanda dünən keçirilən səsvermənin nəticəsi əslində Nikol Paşinyanın gözlədiyi, daha doğrusu istədiyi kimi oldu və seçicilərin əksəriyyəti Nikol Paşinyanın rəhbərlik etdiyi hazırkı hökuməti dəstəklədi. Beləliklə, səs hesablandıqdan sonra, “Vətəndaş müqaviləsi” - 71, “Ermənistan” bloku - 29 və “Mənim şərəfim var” bloku - 7 yer almaqla, Milli Məclisin yeni çağırışındakı mandatların paylanacağı nisbət məlum olur. Bu isə Nikol Paşinyanın eyni ilə 2018-ci ildə olduğu kimi, yenidən hökumətini istədiyi kimi qura biləcəyini göstərir.

Ən maraqlı məqam ondan

ibarətdir ki, son günlərə qədər erməni cəmiyyəti hay-küy salırdı ki, guya Ermənistan seçicisi Nikol Paşinyanı birmənalı şəkildə rədd edəcək, seçməyəcək. Amma, bunun əksi müşahidə edildi. Paşinyanın əvəzinə “köhnə qvardiya”, yəni, Koçaryan və Sarkisyan rədd cavabı verildi, köhnə rejimlərə artıq heç yer olmadığı bir növ bəyan edildi. Təkcə erməni cəmiyyəti üçün deyil, elə hamı üçün maraqlıdır ki, görəsən, Koçaryan, Sarkisyan və Vanetsyanın şəxsində müxalifət, digər tərəflər

“Vətəndaş müqaviləsi” ilə müqayisədə niyə bu qədər əhəmiyyətsiz oldu? “Vətəndaş müqaviləsi” ilə müqayisədə səsərin sayı niyə belə kəskin aşağıdır və görəsən bu səsle, bu elektoratla meydanlarda səs küy salırdılar? Təsəvvür edəndə ki, “Çiçəklənən Ermənistan”, “Respublika”, “Maariflənmiş Ermənistan” və ANC 5%-lik baryeri qəti şəkildə aşmağı bacarmayıb və yeni parlamente girə bilməyib, həqiqətən də suallar ortaya çıxır ki, bu səsle, bu dəstəklə meydanlarda dolaşırdılar bunlar? Bir növ, heç nəyi, heç bir gücü olmamasına baxmayaraq, ağzına çullu dovşan sıçışmayan tipik erməni obrazı canlanır göz önündə.

Məsələ burasındadır ki, nə demələrindən, hansı pafosla qışqırmaqlarından, ittihamlarından və iddialarından asılı olmayaraq Koçaryan, Sarkisyan, Ter-Petrosyan hamının, elə erməni cəmiyyətinin özünün

də əbədi olaraq rədd etdiyi köhnə hakimiyyət və köhnə nizam hesab olunurdu və seçkilər bunu bir daha təsdiqlədi. 2018-ci ilin yazında, insanların böyük bir hissəsi Nikol Paşinyana dəstək olmaq üçün küçələrə çıxıb ona inansa da, sonra inandığının yanlış olduğunu dərk etsə də, Nikolun verdiyi vədlərin heç birinin reallaşmadığını görsələr də, yenə də köhnə hakimiyyətlərə, köhnə nizamə baxanda onun üstün olduğunu qəbul etdilər.

Ermənistan tarixindəki biabırçı səhifəni silməyin mümkünsüzlüyü, bu biabırçılığın əbədi alınlarına yazıldığı tədricən erməni cəmiyyətində qəbul olunur. Təbii ki, itgilləri, minlərlə əsgər ölümü, silah-sursat, vəsait itgisi mövcud və keçmiş hakimiyyətlər haqqında düşüncələrdə müəyyən düzəlişlər etdi. Ancaq erməni vətəndaşlarının çoxu başa düşdü ki, bütün bunlarda təkcə Paşinyanın günahlandırılması düz olmaz. Mühəribədəki məğlubiyyətlərinin

səbəbləri daha dərinir və Paşinyan hakimiyyətə gəlməmişdən çox əvvəl buna əsas yaradılırdı. Hamısını indi sadalamağa ehtiyac yoxdur, çünki hamı, hətta ermənilər özləri belə bu barədə kifayət qədər yaxşı bilirlər. Yalnız onu qeyd etmək yerinə düşərdi ki, 26 il ərzində ölkə yanlış yolda idisə, yalnız iki il yarım müddətdə hər şeyi düzəltmək mümkün deyildi.

Bəli, Koçaryan, Sarkisyan və Vanetsyan nəhəng inzibati, media və maliyyə qaynaqlarına sahib olaraq aqressiv bir seçki kampaniyası apardılar. Pulları, özündə yeri gəlmişkən, ölkədən və xalqdan oğurlanmış pulları və bütün hakimiyyət qollarındakı insanların köməyi ilə xalqın yaddaşını silə biləcəklərini, insanlara məhrumiyyət illərini unutturacaqlarını ümid etdilər, amma yanlışdılar. Seçkilər səhv olduqlarını göstərdi və hətta bütün xalq qarşısında onları rəzil etdi.

“Köhnə qvardiya”nın sarsıdıcı bir məğ-

lubiyyət aldığı göz qabağındadır. İndi onlar saxtakarlıq deyər qışqıra bilərlər və ancaq “saxtalaşdırmalardan” danışa bilərlər. Ancaq gerek nəzərə alsınlar ki, seçkilərdə aşağı nəticə göstərməsi xalqın onlara münasibətinin sübutudur.

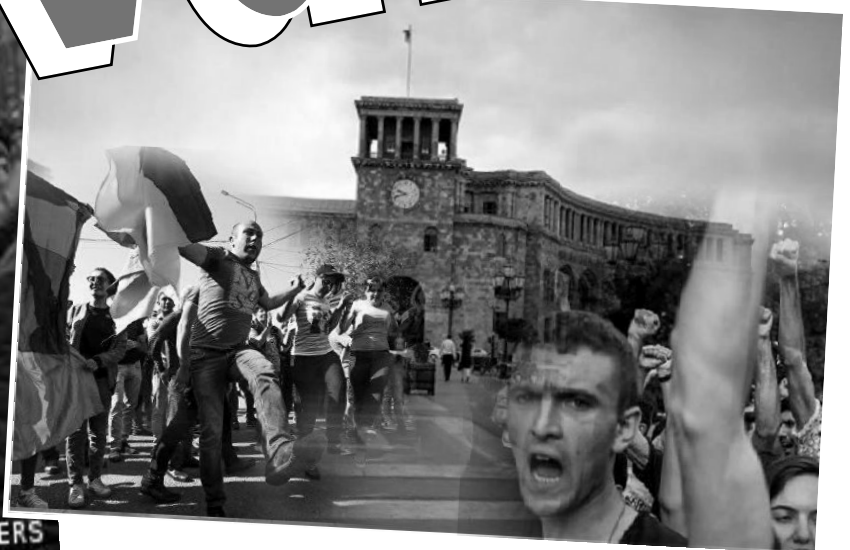
Doğrudur, əlbətdə ki, Paşinyan, Ermənistandakı həyatı dərhal yaxşılaşdıracaq bir mələk və ya sehrbaz deyil. Sehrli çubuğu da yoxdur ki, dərhal hər şeyi öz nizamına salsın. Amma, erməni cəmiyyəti də etiraz etdi ki, “köynə qvardiya”ya baxanda yenə də yönə gələnir. Koçaryanın, yaxud Sarkisyanın qalib gələcəyi təqdirdə istəməz baş verəcək keçmiş qayıdış Ermənistan üçün ümumiyyətlə fəlakətin başlanğıcı, fəlakətə yenidən dönüş ola bilərdi. Məhz elə buna görə də erməni cəmiyyəti Koçaryana və Sarkisyanı “rədd” cavabı verdi.

İnam Hacıyev

Koçaryana və Sarkisyanı

“rədd” cavabı

80 il əvvəl: Böyük Vətən Müharibəsinin ilk saatlarında nələr baş verdi?

Minlərlə ölü, onlarla dağıdılan şəhər, hərbi texnika və infrastruktur məhv edildi - düz 80 il əvvəl, 22 iyun 1941-ci ildə Hitler qoşunları SSRİ ərazisinə soxuldu. Hücüm qəfil və sürətli oldu - Qızıl Ordu ağır itkilər verdi. Dünya tarixindəki ən qanlı müharibənin ən ağır anları haqqında - RİA Novosti-də dərc olunmuş materialın tərcüməsi-ni təqdim edirik.

İlk zərbə

O iyun günlərində Sovet müdafiə sisteminin başına gələn fəlakətin miqyasını qiymətləndirmək üçün statistikaya istinad etmək lazımdır. Vermaxt 3 əsas istiqamətdə hücumu başladı. Mərkəzi Ordu Qrupu Belarusiya yaxınlığında cəmləşmişdi - almanlar buraya təxminən 650 min piyada, 800 tank, 12,5 min ağır silahlar və miniatüratlar, təxminən 1,7 min təyyarə gətirmişdi. Bu sektoru qoruyan Sovet Qərb Cəbhəsi kadr və texnika baxımından düşməndən geri qalmırdı, hətta tanklarda da üstün idi, ancaq Sovet qrupunun ilk eşelionunda cəmi 13 atıcı diviziyası var idi, almanlarda isə 28.

Cənub Ordu Qruplaşmasında isə 730.000 hərbi, 800 tank, 10 minə yaxın silah və miniatürat və təxminən 800 təyyarə var idi. Hücümün qarşısını almaq mümkün deyildi. 22 iyun axşamı cəbhənin bir çox sektorunda üstünlük qazanmış faşist bölmələri 20 kilometr dərinliyə keçdi.

Şimal Ordu Qruplaşması qoşunları (655.000 əsgər və zabıt) qısa müddətdə Şimal-Qərb Cəbhəsinin müdafiəsində geniş boşluqlar yaratdı. Qızıl Ordu texnika və canlı qüvvədə böyük itkilər verdi. Və əks hücumlar uğursuz oldu. Gün ərzində alman ordu birləşmələri SSRİ ərazisinə 60 kilometr dərinlikdə girdi.

Vəziyyət, almanların eyni vaxtda bütün sərhəd boyunca - Barents dənizindən Qara dənizə qədər hücum etməsi ilə çətinləşdi. Almanlar hücumdan əvvəl çox güclü artilleriya atışları həyata keçirmişdi - ən vacib hədəflərə minlərlə mərmir ilə atəş açdı, yüzlərlə bombardmançı təyyarə hərbi bazalara, böyük şəhərlərə və sənaye mərkəzlərinə bomba atdı. Lyuftvaffe qüvvələrinin vurduğu bəlkə də ən dağıdıcı zərbə Sovet aviasiyasına qarşı oldu. Yalnız bir neçə saat ərzində Qırmızı Ordu sərhəd bölgələrində yerləşən 1200 təyyarəsini itirdi - maşınların çoxu havaya qalxmıdan yandı. Onlarla aerodrom tamamilə məhv edildi.

Ölümçül səhvlər

Tarixçilərə görə, 1941-ci ilin yayında baş verən faciəli məğlubiyyətlər, yaxınlaşan təcavüz barədə məlumat axınına baxmayaraq Silahlı Qüvvələri müdafiəyə hazırlamayan ölkənin hərbi və siyasi rəhbərliyinin səhv hesablamalarından qaynaqlandı.

21 iyun axşamı Baltik Xüsusi Hərbi Dairəsinin kəşfiyyatı, almanların Neman üzərindəki körpülərin inşasını tamamladığını, yerli əhalini evakuasiya etdiyini və sərhəddəki tikanlı məftilləri çıxardığını, yaxınlıqdakı ağır texnikaların mühərriklərinin səs-küyünü bildirdi.

Buna baxmayaraq Sovet komandanlığı tərəddüd etdi. Və qoşunları tam döyüş hazırlığına keçirmək, onları maskirovka etmək, kamuflaj avadanlığı, aerodromlar və mühüm infrastruktur obyektlərinin müdafiəsini gücləndirmək qərarı qərargaha çox gec gəldi.

Rusiya Hərb Tarixi Cəmiyyətinin elmi direktoru Mixail Myaqkov, RİA Novosti-yə verdiyi açıqlamada, "Kəşfiyyatçılarımız Almaniyani yaxınlaşan hücumu haqqında məlumatla-

defə əldən ələ keçdi. Sovet əsgərləri yalnız müdafiədə qalmırdılar, həm də Almaniya qoşunlarını əsgər və texnika baxımından bir çox üstünlüklərinə baxmayaraq, onları geri çəkməyə məcbur edirdilər. Döyüşlərin ilk həftəsində faşistlər 4 minə yaxın adam itirdi.

Buradakı Sovet qoşunları yalnız Lvovun təslim olmasından sonra öz mövqelərini tərk etmək və geri çəkilmək əmrini aldı. Latviyanın Liepaya şəhərində olan Baltik Donanmasının bazası qəhrəmanlıqla müdafiə olundu. Almanlar buranı bir gündə alacaqlarını düşündürlər. Ancaq kiçik qarnizon, mülki əhalinin köməyi ilə bütün bir həftə boyunca hücumları dəf etdi və düşməne böyük itkilər verdi.

Cənubi cəbhəsində Sovet qoşunları özləri hücumu keçdilər, əsas plastdarmları ələ keçirdilər, yenidən qruplaşdılar və döyüş effektivliyini bərpa etdilər. Və ilk hava döyüşləri Sovet aslarının üstünlüyünü nümayiş etdirdi. "Almanlar 1941-ci ilin 22 iyun tarixində ən böyük aviasiya itkilərinə məruz qaldılar - pilotlarımız daha sonra 72 təyyarəni vurdular, bunların əksəriyyəti taran yolu ilə vuruldu" - deyir Myaqkov qeyd edir. "Belə inadkar müdafiə döyüşləri olmadan, 2-ci eşelon - ehtiyat strateji qoşunlar, Qərbi Dvina və Dnepr çaylarına çatmağa vaxt tapmazdı. Əsas bölmələri çəkmək, yeni bir müdafiə xətti yaratmaq, əhalini və sənayeni boşaltmaq üçün vaxt qazandılar" - tarixçi əlavə edir. "Barbarossa" planı Sovet qo-

Qırılmaz müqavimət

Buna baxmayaraq, Vermaxt asanlıqla SSRİ sərhədini keçə bilmədi - hər bir sərhəd zastavası və hərbi hissə sona qədər dirəndi, almanlar müqaviməti qırmaq üçün əlavə qüvvələrin yaxınlaşmasını gözləməli oldular.

Canlı bir nümunə olaraq Peremişlya sərhəd rayonundakı şiddətli döyüşləri göstərmək olar. Qərbi Hərbi Dairənin 99-cu Piyada Diviziyası orada güclü müdafiə döyüşləri apardı. Güclü bir hücumla almanlar şəhəri ələ keçirdilər, ancaq Qızıl Ordu bir gün sonra onları no-kaut etdi. Nəticədə, Peremişlya 3

şunlarının sərhəd döyüşlərində məğlub olmasını və hələ Qərbi Dvina-Dnepr xəttindən əvvəl əsas qüvvələrin məhv edilməsini nəzərdə tuturdu. Sonra Hitler Leningrad, Kiyev, Moskvaya, cənub cinahında - Qafqaza çatmağı ümid edirdi. Və bütün hərbi kampaniyanı ilin sonunadək bitirməyi düşünürdü.

Lakin "blitskrieg" uğursuz oldu - ilk həftələrdə faşistlərin 90 mindən çox əsgər və zabiti öldürdü, yaralandı və itkin düşdü. Müharibə 4 il uzandı və Hitlerin istədiyi kimi olmadı...

Nikolay Protopopovun bu yazısı maraqlı faktlarla zəngindir. Lakin ümumi yazılıb. Qəhrəman Sovet Ordusu dünya tarixinin ən böyük qələbəsini qazandı və dünyanı faşizmdən xilas etdi. Burada hər xalqın öz rolu və töhfələri olub. Bu səbəbdən biz Azərbaycan SSR-in Böyük Vətən Müharibəsinə verdiyi töhfələri də qısaca qeyd etmək istərdik.

Azərbaycan xalqının müharibədə əvəzedilməz rolu

Müharibə başlanan gündən Azərbaycan xalqının oğul və qızları ağır döyüşlərin getdiyi ön cəbhə bölgələrində böyük qəhrəmanlıq və igidlik nümunələri göstərdilər.

Azərbaycandan döyüş cəbhələrinə 10 mindən çoxu qadın olmaqla 650 minə yaxın adam yollandı. Qısa zamanda respublikada 87 qırıcı təyyarə batalyonu və 1124 özünü müdafiə dəstəsi təşkil olundu.

Döyüşlərdə 300 mindən çox azərbaycanlı həlak oldu. Azərbaycan

canlı döyüşçülər Zaqafqaziya cəbhəsindən Berlinədək döyüş yolu keçdilər. Azərbaycanlılardan ibarət milli diviziyalar Polşa və Çexoslovakiyanın, Yuqoslaviyanın azad olunmasında da fəal iştirak etdi. Qərbi və Şərqi Avropada azərbaycanlılar fəal iştirak ediblər. Təkcə Fransanın cənubunda 1000 nəfərdən çox, Yuqoslaviyada isə 600-dən artıq azərbaycanlı partizan vuruşub.

Berlinə ilk hücum edən 6 diviziyadan biri olan 416-cı Azərbaycan milli diviziyası Reyxstaqın 150 metrliyindəki Brandenburg darvazasının üzərində qələbə bayrağını ucaltı. Ümumiyyətlə, ön və arxa cəbhədə olmaqla Azərbaycanın 250.000 nəfərdən çox övladı orden və medallarla təltif olunub. 130-a yaxın həmyerlilərimiz isə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

Azərbaycan xalqı arxa cəbhədə də qəhrəmanlıq göstərdi. Müharibə illərində Bakı döyüşən ordunun ən mühüm cəbhəxanalarından birinə çevrildi. 1941-1945-ci illərdə Azərbaycandan cəbhəyə yüksək keyfiyyətli benzin, silah, döyüş sursatı və ərzaqla dolu yük qatarları və gəmilər yollanırdı. Müharibə illərində Bakıda cəbhə üçün 130 növ silah və döyüş sursatı da istehsal olunurdu. Bu illərdə Bakı yanacağa olan tələbatın 70%-dən artığını verirdi. Müharibədə hər 5 təyyarənin, hər 5 tankın, hər 5 avtomobilin 4-ü Bakı benzini ilə işləyirdi.

Respublika hospitallarında 400 mindən artıq yaralı müalicə olunub. Əhali də "Hər şey cəbhə üçün, hər şey qələbə üçün" şüarı ilə arxa cəbhədə döyüşdü. Şəxsi vəsaitlərdən müdafiə fonduna 15 kq qızıl, 1000 kq gümüş verildi. Cəbhəyə 125 vaqon isti geyim, yüz min tonlarla qida məhsulları, dərman preparatları və sarğı materialları göndərildi.

Böyük Vətən Müharibəsinin başlamasından 80 il keçir, dünya tarixində analoqu olmayan qəhrəmanlıq nümunəsi göstərən Sovet xalqları içində Azərbaycan xalqının da böyük rolu və əməyi olub. Faşizmin məhvindən 45 il keçməmiş xalqımız bu dəfə erməni faşizminin təcavüzünə məruz qaldı. Lakin qəhrəman xalqımız bu faşizmi də məhv etdi, daha bir Qələbə qazanaraq öz ərazi bütövlüyünü təmin etdi.

Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

23 iyun

“Qalatasaray”a yeni samuray!

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

**Şənlik mərasimlərdə COVID
pasportu tələb olunacaq**

50-dən 150-dək şəxsin iştirak etdiyi şənlik mərasimlərində iştirakçılardan COVID pasportu tələb olunacaq. SİA-nın məlumatına görə, bu barədə Nazirlər Kabinetinin iyunun 1-dən şənlik mərasimlərinin (toy, nişan, ad günləri və s.) keçirilməsinə icazə verilməsi haqqında qərarında deyilir.

Qərara əsasən yaşı 18-dən yuxarı olan bütün şəxslərin iştirakına yalnız COVID-19-a qarşı tam peyvənd olunması və ya COVID-19-dan sağalaraq immunitetə malik olması barədə təsdiqedicə sənəd (bundan sonra - COVID-19 pasportu) olduğu halda icazə verilir və şənlik mərasimlərində iştirak edən qonaqlar üçün tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən məcburi istifadə tələbi ləğv edilir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 26 may tarixli 151 nömrəli Qərarına əsasən 2021-ci il iyunun 1-dən etibarən COVID-19 pasport tələbi tətbiq olunan məkanlarda çalışan işçi heyətin (müvəqqəti işə cəlb edilmiş işçilər daxil olmaqla) azı 80 faizinin COVID-19 pasportuna malik olması mütləqdir (1 avqustədək birinci doza qeyd olunmuş vaksinasia sertifikatı qəbul edilir). Şənlik mərasimində xidmət göstərən heyətin (musiqilər istisna olmaqla) tibbi maskalardan, əlcəklərdən və digər fərdi qoruyucu vasitələrdən istifadəsi məcburidir.

Ziya Hikmətoğlu

Anomal istilərlə bağlı - XƏBƏRDARLIQ!

“Həftə ərzində ölkə ərazisinə cənub-şərqdən quru və qızmar hava kütlələrinin daxil olacağı gözlənilir. Nəticədə, respublika ərazisində hava şəraiti günəşli və anomal isti olacaq”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin Proqnozlar Bürosunun direktoru Gülşad Məmmədova deyib. Onun sözlərinə görə, sutkalıq temperatur iqlim normasından xeyli yüksək olacaq: “Həftə ərzində cənub-şərq küləkləri üstünlük təşkil edəcək. Havanın maksimal temperaturu paytaxta 37-39, iyunun 24 və 25-də bəzi yerlərdə 40-42 dərəcə, respublikanın rayonlarında 35-40, aran rayonlarında isə 42-44 dərəcə isti olacaq”.

“Həftə ərzində anormal istilər davam edəcək. İlkin hesablamalara görə, həftənin sonunda güclü istilər bir qədər azalacaq. Həmçinin, belə hava şəraiti meteohəssas insanlara da öz təsirini göstərəcək. Belə istidə açıq havada olarkən, kölgəli yerlərdən istifadə etmək məsləhət görülür”.

Ayşən Vəli

Duz və şəkərli qidalar hansı xəstəliklər yaradır?

Duz və şəkər orqanizm üçün vacibdir, amma həmin məhsullardan çox istifadə etmək kifayət qədər ciddi xəstəliklərin başlanğıcı ola bilər. Həkimlər deyirlər ki, şəkəri və duzu tamamilə qida rasionundan çıxarmaq da mümkün deyil, çünki bu da zərərli olur. Lakin onu da qeyd edirlər ki, son illər piylənmənin iki dəfə artmasının bir səbəbi də şəkər və duzun normadan artıq qəbuludur.

Bakıdakı 6 nömrəli poliklinikanın terapiya şöbəsinin müdiri Gülsarə Sadıqova AZƏRTAC-a deyib ki, duzlu qidaların həddindən çox qəbul edilməsi artırit, revmatizm, dermatit və ekzema kimi xəstəliklərin yaranmasına səbəb olur: “Duz bədəndə daxil olanda su ilə birləşməyə meyil edir və özündə su saxlayır. Ona görə də duzlu qidalar yemək, duza meyilli olmaq və s. arterial qan təzyiqini yüksəltməyə meyllənir, bədəndə əlavə su saxladığına görə orqanizmdə maddələr mübadiləsinin sürətini aşağı salır. Ona görə də duzlu yeməkləri mümkün qədər məhdudlaşdırmaq lazımdır”.

Əksər insanların sevimli qidası olan şirniyyatlar, kofe və şokolad mütləq şəkildə istifadə edildikdə isə tam həzm olunmur, qaraciyər piylənir, dişlər çürüyür. Lakin şəkər həm də serotonin hormonu üçün vacibdir: beyni inkişaf etdirir və fəaliyyəti artırır.

Həkim-diyetoloq Ləman Süleymanova deyib: “Şəkərdən artıq dərəcədə istifadə etmək yanlış seçimdir. Məsələn, 35 yaşdan sonra müəyyən genetik, xüsusilə şəkərli diabet kimi xəstəliklər müəyyən ağırlaşmalara səbəb olur. Şəkərə meyilli olanların axşam saat 6-7-dən sonra şəkəri menyudan çıxarmağı məsləhətdir. Məlumdur ki, meyvə-tərəvəzlər orqanizm üçün vacibdir, lakin qidadan sonra meyvə yeyilməsi onun tərkibindəki şəkəri ağırlaşdırır”.

Diyetoloq, həmçinin müəyyən tip şirniyyatlardan uzaq durmağı tövsiyə edir: “Mədiyetoq, həmçinin müəyyən müxtəlif qidalar və yaxud kortəbii şəkildə hazırlanan şirniyyatların tərkibində çox mənfi şəkər var və bunlar birbaşa insana genetik təsir göstərir. Həmin qadının belə qidalarla qidalanması körpənin gələcək həyatına birbaşa təsir edir”.

Mütəxəssislər deyirlər ki, istər duz, istərsə də şəkər axşam saatlarında qəbul edildikdə orqanizmə müəyyən zərər verə bilər. Ona görə də günün ikinci yarısında qidalanmaya xüsusi diqqət ayırmaq vacibdir.

**Avtomobillərin
akkumulyatorlarını oğurlamaqda
şübhəli bilinən şəxs tutulub**

Paytaxtda nəqliyyat vasitələrinin akkumulyatorlarını oğurlamaqda şübhəli bilinən şəxs tutularaq məsuliyyətə cəlb olunub.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Xətai rayonu ərazisində “İsuzu” markalı iki avtomobilin akkumulyatorlarını oğurlamaqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunan E.Balayev Xətai Rayon Polis İdarəsinin 37-ci polis şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet “Səs”-in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.

“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**